

FORM NO. 51.61
MAY 1949

CLASSIFICATION CONFIDENTIAL

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY

INFORMATION REPORT

REPORT NO.

CD NO. 25X1

COUNTRY Denmark

DATE DISTR. 15 August 1950

SUBJECT Tiden

NO. OF PAGES 1

PLACE ACQUIRED 25X1NO. OF ENCLS. 1
(LISTED BELOW)DATE OF INFO ACQUIRED 25X1
25X1SUPPLEMENT TO
REPORT NO.

THIS DOCUMENT CONTAINS INFORMATION AFFECTING THE NATIONAL DEFENSE OF THE UNITED STATES WITHIN THE MEANING OF THE ESPIONAGE ACT 50 U.S.C. 31 AND 32 AS AMENDED. ITS TRANSMISSION OR THE REVELATION OF ITS CONTENTS IN ANY MANNER TO AN UNAUTHORIZED PERSON IS PROHIBITED BY LAW. REPRODUCTION OF THIS FORM IS PROHIBITED.

THIS IS UNEVALUATED INFORMATION

* Publication

1. There is attached for your retention one copy of the Danish Communist publication, Tiden.
2. The enclosed document is unclassified.

25X1

CLASSIFICATION CONFIDENTIAL

STATE	NAVY	NSRB	DISTRIBUTION									
ARMY	AIR	ORE	X									

25X1

TIDEN

For fred, demokrati og socialisme

	Verdensfredskomiteéns appel	257
Svend Nielsen:	Kommunisterne og kampen for freden..	262
Kring Sørensen:	Industriarbejderne mod krigens kræm- mere	270
Grethe Lund:	Aldrig lade stå til.....	273
Ilja Ehrenburg:	Efter Stockholmkongressen	277
Edvard Heiberg:	En ny etape på vejen til fred	284
Villy Karlsson:	Ungdommen og Idealerne	289
	Noter til situationen	298
A. I. Mikojan:	De kapitalistiske landes økonomi	304
N. Leonidov:	George Kennans testamente.....	311
M. Markov:	USAs såkaldte »nye kurs« i det fjerne Østen	317
Istvan Frils:	Nationaliseringen af industrivirksomheder i Ungarn afsluttet	327
M. Butrus:	Hvad sker der i Syrien?	332

Nummer 4

Maj 1950

11. årgang

TIDEN *For fred, demokrati og socialisme*

Redaktionsudvalg: Børge Houmann . Gelius Lund
Martin Nielsen M.F. (ansvarshav.) . Svend Nielsen

11. Årgang
Maj 1950
Nummer **4**

Verdensfredskomiteéns appel

vedtaget på mødet i Stockholm den 15. – 19. marts 1950

Vi kræver forbud mod atomvåbnet, dette frygtelige angrebsvåben til massetilintetgørelse af folkene.

Vi kræver oprettelse af en streng international kontrol for at sikre gennemførelsen af dette forbud.

Vi mener, at den regering, som først anvender atomvåbnet mod et hvilket som helst land, begår en forbrydelse mod menneskeheden og bør behandles som krigsforbryder.

Vi appellerer til alle ærlige mennesker i hele verden om at underskrive denne appel.

Frédéric Joliot-Curie — fysiker, nobelpristager, professor ved »College de France«, medlem af Videnskabernes Akademi og Medicinsk Akademi, overkommissær for anliggender vedrørende atomenergien i Frankrig, præsident for Verdensfredskomiteen (Frankrig);

J. Rogge — vicepræsident for Verdensfredskomiteen, forhenværende stedfortræder for justitsministeren i USA, sagfører (USA);

Emi Tsiao — forfatter, næstformand f. Kinas Fredskomite (Kina);

Aleksander Fadejev — forfatter, vicepræsident for Verdensfredskomiteen (Sovjetunionen);

Louis Saillant — vicepræsident for Verdensfredskomiteen, generalsekretær for Fagforeningernes Verdensfederation (Frankrig);

Frances Damon — næstformand f.

Demokratisk Ungdoms Verdensforbund (Canada);

Pietro Nenni — vicepræsident for Verdensfredskomiteen, generalsekretær for Italiens Socialistiske Parti, parlamentsmedlem (Italien);

Jean Lafille — generalsekretær for Verdensfredskomiteen, forfatter (Frankrig);

Heriberto Jara — næstformand for Mexicos Fredskomite, forhenværende marineminister i Mexico (Mexico);

James Endicott — formand for Canadas Fredskomite, dr. theol. (Canada);

John Bernal — professor, vicepræsident for Verdensfredskomiteen (England);

Anezka Hodinova-Spurna — vicepræsident i Verdensfredskomiteen, vicepræsident for Tjekoslovakiets Nationalforsamling (Tjekoslovakiet);

Ilya Ehrenburg — forfatter, (Sovjetunionen);

Mini Sverdrup-Lunden — professor, formand for Norsk sektion af Kvindernes Demokratiske Verdensforbund (Norge);

Aleksander Nesmejanov — akademimedlem, rektor ved Lomonosov Universitetet i Moskva (Sovjetunionen);

Gabriel d'Arboussier — vicepræsident for Verdensfredskomiteen, generalsekretær for Afrikas Demokratiske Union, vicepræsident for

den Franske Unions Forsamling (Afrika);

Rupert Lockwood — journalist, formand for Australiens Fredskomite (Australien);

Ramkrishna Jambhekar — journalist (Indien);

Leon Kruczkowski — forfatter (Polen);

Mustafa Amine — sagfører (Syrien);

Josef Grohman — generalsekretær for Internationalt Studenterforbund (Tjekoslovakiet);

Pierre Col — deputeret i Frankrigs Nationalforsamling, forhenværende minister (Frankrig);

Jean Boulter — abbed, forhenværende professor i folkeret ved »Institut Catholique« (Frankrig);

Guido Miglioli — sekretær for Jordbrugets Landsråd (Italien);

Mario Montesi — leder for den Kristelige Fredsbevægelse (Italien);

Pietro Omodeo — professor i embryologi og histologi ved Universitetet i Neapel (Italien);

Joe Nordmann — sagfører, generalsekretær for den internationale demokratiske juristorganisation (Frankrig);

Anna Seghers — forfatterinde (Tyskland);

Jorge Amado — forfatter (Brasilien);

Mihail Sadoveanu — forfatter, medlem af Rumæniens Folkeakademi (Rumænien);

Ernesto Giudici — generalsekretær for Argentinas Fredskomiteé (Argentina);

Rockwell Kent — kunstmaler (USA);

Albert Kahn — forfatter (USA);

J. G. Crowther — professor, formand for Englands Fredskomiteé, generalsekretær for den Internationale Videnskabsfederation (England);

Ludmil Stojanov — forfatter, medlem af Bulgariens Videnskabernes Akademi (Bulgarien);

Erzsebet Andics — professor (Ungarn);

Agnete Olsen — formand for den danske afdeling af Kvindernes Demokratiske Verdensforbund (Danmark);

Emilio Sereni — senator (Italien);

Väinö Meltti — formand for Finlands Fredskomiteé (Finland);

Marcus Bakker — formand for Hollands Almene Ungdomsforbund (Holland);

Bob Claessens — sagfører, generalsekretær i Belgisk Fredsunion (Belgien);

Victor Martinez — olierarbejder (Venezuela);

Per-Olov Zennström — sekretær

for Svensk Komiteé for Fredens for-svar, kunstkritiker (Sverige);

Carlos Rafael Rodriguez — forfatter, sekretær for Cubas Fredskomiteé (Cuba);

Alons Rodriguez — journalist (Det republikanske Spanien);

Mohammed Djerad — journalist (Tunis);

Desmond Buckle — fagforeningsfunktionær (Sydafrika);

Abderhaman Bouchama — arkitekt, formand for Algiers Fredskomiteé (Algier);

Brettstein — (Israel);

Yona Golan — sekretær for Israels Fredskomiteé (Israel);

Shargalsalchan — medlem af den Mongolske Folkerepubliks Videnskabernes Akademi (Mongolske Folkerepublik);

Manol Konomi — præsident for Albaniens Videnskabelige Institut (Albanien);

Gueye Abbas — generalsekretær for Dakars Faglige Landsorganisation (Senegal, Afrika);

Palamede Borsari — ingeniør, sekretær for dommerkomiteen for ud-deling af den internationale fredspris (Brasilien);

Rafael Delgado — professor, sekretær for Verdensfredskomiteen;

Giorgio Fenoaltea — sagfører, sekretær for Verdensfredskomiteen;

Aleksander Kornejtsjuk — forfatter, formand for den Ukrainske Socialistiske Sovjetrepublik Øverste Sovjet (Sovjetunionen);

Johannes Steel — journalist, næstformand for Staten New Yorks Progressive Parti (USA);

Wanda Wasilewska — forfatterinde (Sovjetunionen);

Zinaida Gagarina — næstformand for Sovjetkvindernes antifascistiske Komité (Sovjetunionen);

Pavel Sjelahin — sekretær i Centralkomitéen for Stenkulsgrubearbejdernes Fagforbund (Sovjetunionen);

Giuseppe Dozza — næstformand f. Landsforbundet af italienske Kommuner (Italien);

Ada Alessandrini — sekretær for den Kristelige Fredsbevægelse (Italien);

Gelassio Adamoli — borgmester i Genua (Italien);

Giuseppe Santi — sekretær for den Almene italienske arbejdskonfederation, medlem af parlamentet (Italien);

Carlos Noble — generalsekretær f. Mexicos Fredskomité (Mexico);

Constantin Lepadatu — jernbanefunktionær (Rumænien);

Florica Mezincescu — universitetsprofessor (Rumænien);

Pedro Motta Lima — journalist (Brasilien);

Friedel Matter — medlem af sekretariatet for den Nationale front i Den tyske demokratiske Republik (Tyskland);

Leandre Bernal — (Saar);

Lucie Aubrac — medlem af den permanente kommission i organisationen »Forkæmpere for fred og frihed« (Frankrig);

Seyolène Malleret — medlem af hovedbestyrelsen i Fransk Kvindeforbund (Frankrig);

Marcel Allemane — minearbejder (Frankrig);

Fernand Clavaud — bonde (Frankrig);

Roger Garaudy — forfatter, deputeret i Nationalforsamlingen (Frankrig);

Laurent Casanova — deputeret i Nationalforsamlingen, forhenværende minister (Frankrig);

Georgi Nadsjakov — vice-præsident i Bulgariens Videnskabernes Akademi (Bulgarien);

Paul Olsen — forfatter (Danmark);

Edvard Heiberg — arkitekt (Danmark);

Hortense Grönstrand — (Finland);

Eva Wichman — (Finland);

Aarne Saarinen — næstformand for den Permanente komité for »Finlands Fredskæmperes Forbund« (Finland);

Oszkar Vacs — (Ungarn);

Ostap Dluski — (Polen);

Lajos Vetö — dr., biskop for den
evangelisk-lutherske kirke
(Ungarn);

Axel Jansson — formand for Sve-
riges Kommunistiske Ungdomsfor-
bund (Sverige);

Wladislaw Matwin — formand i
Ungdomsforbundet (Polen);

Stefan Kusik — (Tjekoslovakiet);

Wyzykowska-Lucyna — (Polen);

Jan Mukarowski — professor, rek-
tor ved universitetet i Prag
(Tjekoslovakiet);

Tadeusz Cwik — næstformand for
Polens Fagforeningsråd (Polen);

Navratil — forhenværende formand
i Studenterforbundet (Tjekoslova-
kiet);

Eibisch — professor (Polen);

Birch — fagforeningsfunktionær
(England).

Wojciech Ketrzynski — (Polen);

Underskriftslistes rekvireres hos
Fredens Tilhængere, Vestervoldgade 4, København V.

SVEND NIELSEN

Kommunisterne og kampen for freden

På det kommunistiske partis 16. kongres i maj 1949 indtog kampen for freden den centrale plads i kongressens forhandlinger.

Det kommunistiske partis højeste forum understregede meget kraftigt, at partiet som helhed måtte betragte kampen for freden som sin hovedopgave. Dette fremgår også klart af de beslutninger kongressen vedtog. Således siges der i den manende fredsappel, kongressen udsendte til det danske folk, bl. a.:

»De kræfter, der gang på gang har kastet verden ud i krig for at berige sig gennem rustningsindustrien og gennem undertrykkelse af fremmede folk og racer, ønsker atter at styrte menneskeheden ud i en verdensomspændende krig.

Denne krig truer dit og mit liv. Den truer vore børn. Den truer arbejderbevægelsens organisationer og resultater. Den truer alt, hvad vore fædre og vi har skabt. Den truer menneskehedens fremtid.

Men freden kan sikres, for idag er de fredselskende kræfter de stærkeste. Gennem verdensfredskongressen i Paris har 600 millioner mennesker fra alverdens lande organiseret sig i en vældig fredens hær. Denne hær har dybe rødder i alle folkeslag. Sovjetunionen, som knuste Hitlers krigsmaskine, og de nye folkedemokratier står atter i spidsen for denne fredens hær.

Men fredens sikring kræver indsats af alle kræfter. Også din indsats er nødvendig og kan blive afgørende.«

Også i den principerklæring, det kommunistiske partis 16. kongres vedtog, fremhævedes, at i indeværende situation er kampen for at bevare freden det alt overskyggende problem:

»Den nuværende periodes hovedopgave er at samle alle kræfter til kamp for at rive Danmark ud af den engelsk-amerikanske imperialismes greb, mod den krigspolitik, forarmelse og undertrykkelse, der følger i dens spor.

Danmarks kommunistiske Parti erklærer sig rede til at samarbejde med alle, der vil kæmpe mod denne politik. Partiet anstrenger sig for at smede en front af alle demokratiske og patriotiske kræfter til kamp for freden og Danmarks selvstændighed, for det arbejdende folks levevilkår og dets demokratiske rettigheder.«

★

I det år der er forløbet siden 16. partikongres, er det ubestrideligt, at det kommunistiske parti og dets presse har ydet en betydningsfuld indsats i kampen for at bevare freden og sikre landets nationale selvstændighed. Som det eneste parti i dansk politik har kommunisterne konsekvent afsløret atlantpartiernes bevidste indordning af Danmark under de amerikanske imperialisters krigsforberedelser. Og kommunisterne har uden forbehold taget kampen op mod oprustningspolitiken og alle dens følger for det arbejdende folk. Når den forarmelsens og krigens politik, som den siddende regering og de borgerlige politikere fører, mødes af en voksende opposition fra de brede folkemassers side, så skyldes det kommunisternes daglige og utrættelige kamp.

Uden eksistensen af et kommunistisk parti bestående af tusinder af medlemmer, som ingen nok så forrygende krigshetz kan lukke munden på, havde vandene forlængst være frosset til og enhver form for opposition mod krigspolitiken kvalt.

Ja, det kommunistiske partis politik har endog været så stærk og øvet en sådan tiltrækning på det arbejdende folk, at de amerikanske krigsmageres lejesvende her i landet gentagne gange har set sig nødsaget til at tage kommunisternes paroler op og demagogisk give det udseende af, at det var deres egne. Typisk herfor er de højresocialdemokratiske ledes agitation for deres majmøder. Uagtet hver dag for dem er en dag i krigsmagernes sold — uagtet deres praktiske politik udelukkende står i oprustningens og nedskæringens tegn, så de sig nødsaget til at kalde de socialdemokrati-

ske arbejdermasser sammen på 1. majdagen under parolerne: Fred, frihed og social tryghed.

Det er ganske vist en grov spekulation i de følelser, der rører sig i arbejdermasserne. Det er fræk demagogi fra de herrer højresocialdemokraters side, men det er en nødvendig spekulation for disse fallittenspillere. De ved, at det er fred og fremskridt, som også de socialdemokratiske arbejdermasser tilstræber, og derfor må de optræde mere ynkeligt og mere løgnagtigt end nogensinde før.

Resultatet af afstemningen om forligsmandsforslaget udgør et kapitel for sig i de seneste måneders udvikling. Når flertallet af arbejderne ved urafstemningen sagde nej til forslaget, trods hele det officielle Danmarks bestræbelser for at få det vedtaget, skyldes det i første række kommunisternes målbevidste kamp mod nedskæringspolitikken.

Der kunne nævnes en række andre eksempler til belysning af, at det kommunistiske partis kamp for at omsætte den 16. partikongres' beslutninger i handling ikke har været forgæves. Livets hårde virkelighed og kommunisternes indsats har sat bom for alle politiske og faglige demagogers tillob til at gøre marshall- og atlantpolitiken til det »sesam luk dig op«, hvorom folket skulle samles.

Langt ind i borgerlige kredse tiltager frygten for konsekvenser af den politik, de såkaldte ansvarlige fører.

Men selvom det således klart kan påpeges, at kommunisternes utrættelige arbejde i fredens og fremskridtets tjeneste har sat sine mærkbare spor i dansk politik, må det dog erkendes, at det endnu ikke er lykkedes at nå frem til en virkelig sammenfatning af fredens og fremskridtets kræfter på bredest mulige basis.

Det har vi da heller ikke lagt skjul på i vore partimæssige drøftelser. F. eks. siger vi herom i den politiske udtalelse, som vedtoges på partiets centralkomitémøde den 14. og 15. januar i år, følgende:

»I perioden siden den 16. partikongres har partiet gjort betydelige fremskridt i kampen for fredens og folkets sag. Men skønt de objektive betingelser er tilstede, har vi ikke formået at udvikle en bred kæmpende folkebevægelse for freden og har ikke forstået i tilstrækkelig grad at forbinde kampen for freden med kampen for vor nationale selvstændighed, uafhængighed og kampen for det arbejdende folks daglige materielle og politiske krav.«

★

Kan vi nu idag sige, at det kommunistiske parti fra øverst til nederst har sat alle sine kræfter ind for at udbedre de svagheder i partiets arbejde, som centralkomiteén selvkritisk påpegede? Har partiet virkningsfuldt gjort op med sekterismen og indadvendtheden inden for sine egne rækker, og i urokkelig tro på arbejderklassens og fredens kræfter dristigt stødt frem overalt for at søge føling med alle mennesker, for hvem fredens bevarelse er en hjertesag?

Nej, det har partiet endnu ikke gjort over en bred front. Det er blevet ved spredte tilløb hist og her — tilløb, der dog har vist, at intet steds i landet har alvorlige bestræbelser for at samle og organisere en fredsbevægelse været uden resultat. Disse positive tilløb må nu udvides til et samlet fremstød af hele partiet. Hver kommunist må betragte sig som fredsaktivist i dette ords sande betydning. Hver kommunist må nu spørge sig selv: Hvad har jeg gjort for fredens sag?

Ingensinde har en sådan problemstilling været mere påkrævet end netop nu, thi dødens købmænd har forceret deres vanvittige ridt. Kun den der ikke vil se, kan være blind herfor.

Bogstavelig talt for hver dag der går forøges vanskelighederne for de krigsgale engelsk-amerikanske imperialister og deres forbundsfæller i alle lande, men som det endvidere hedder i ovennævnte centralkomitémødes politiske udtalelse:

»Jo mere vanskelig situationen bliver for de angloamerikanske imperialister som følge af den tiltagende økonomiske krise, de skærpede indre modsætninger i den kapitalistiske verden og den socialistiske verdens voksende styrke, des mere øges den akutte fare for, at imperialisterne kaster verden ud i en ny ødelæggende krig.«

Hvor alvorligt denne vurdering må tages, understreges yderligere af Thorez' ord på det franske partis kongres fornylig om, at *freden hænger i en tråd*.

★

Har mon enhver kommunist, enhver bevidst tilhænger af fred, klargjort over for sig selv, at disse ord af Thorez er fremsat på grundlag af en dybtgående analyse af den øjeblikkelige internationale situation. Er sandheden mon helt gået op for os, hvor bitter den end kan være, at freden, kun fem år efter den anden verdenskrigs afslutning, virkelig hænger i en tråd?

Og denne tråd er millioner og atter millioner af menneskers livstråd, thi lykkes det for de desperate og vanvittige imperialister at klippe den over, vil død og ødelæggelse regne ned fra himlen.

Ansigt til ansigt med dette i sandhed dybt alvorlige perspektiv må al sorgløshed og laden-stå-til-politik vige. Ejheller nytter det på strudsemaner at stikke hovedet i busken og tro, at man herved har sikret sig og sine. Kampen idag og imorgen er hård — fordømt hård. Det må enhver sande, der betræder fredens og fremskridtets vej. Chikanerier, forfølgelser, boykot og afskedigelser er nogle af de metoder, hvormed det officielle Danmark søger at nedkæmpe fredens tilhængere. Men for fredens forkæmpere gives der ingen mellemvej til målet. Enten trodser man krigsforberedelsernes mangehovedede uhyre og taler fredens sag på arbejdspladserne og i hjemmene, eller krigens organisatorer og deres medløbere vil klippe tråden over og forvandle verden til et frygteligt ragnarok.

At trodse krigspropagandaens talsmænd, der tilsjofler og tilsvinner kommunister og alle andre hæderlige mennesker, for hvem fredens bevarelse er en hjertesag, det er i sandhed at optræde som forsvarer af landets og folkets interesser. Og hvert menneske, kvinde eller mand, ung eller gammel, der idag uanset kampens hårdhed, uanset skældsord-kanonaden, provokationerne og de vildeste hyl fra krigs-sjakalernes skabede flok, modigt går ud i folket og forener og opildner det til at slutte op bag fredskampens bannere, er med til at forhindre, at kampens betingelser forværres tusindfold.

★

Og dette kan forhindres. Der eksisterer reelle muligheder for at standse krigsmagerne i deres forbryderiske forhavende.

Aldrig har det stået mere klart end netop nu, at den tid uigenkaldelig er forbi, da imperialisterne og deres lejesvende kunne skalte og valte med folkenes skæbne efter behag.

Der gives idag to verdener. Dette nødsages selv socialismens mest indædte og forbitrede fjender til at affinde sig med. Ca. 1 milliard mennesker har frigjort sig for udbytningens og undertrykkelsens ag og marcherer med verdens første arbejderstat — Sovjetunionen — dristigt fremad mod socialisme og kommunisme.

Og bag denne fredens og fremskridtets verden slutter millioner og atter millioner af mennesker op i alle kapitalistiske lande og i kolonierne.

Det er disse håndgribelige konsekvenser af den historiske udvikling, som har givet den fredselskende menneskehed reelle muligheder for at føre kampen for freden igennem til en sejrrig afslutning.

Men det er et kampspørgsmål. Det nytter ikke, at man slår sig til ro med almindelige talemåder om, at fredens kræfter stadig er i vækst og så iøvrigt lader fem og syv være lige.

For vel er det ubestrideligt, at socialismens og fredens verden for hver dag der går øger sin styrke, takket være folkenes målbevidste indsats i kampen for at tilvejebringe socialistiske og kommunistiske samfundstilstande.

Ligeledes kan enhver konstatere, at i den kapitalistiske del af verden går det dag for dag nedad bakke. Krisen med alle dens følger slår stadig kraftigere igennem, og imperialismens indre modsætninger tiltager og er med til at svække dens kræfter.

Men bliver man stående ved en sådan »klog« og lidenskabsløs vurdering af tingenes tilstand, så svækker man med eller imod sin vilje hele fredsfronten.

Thi kampen for freden kan ikke vindes ved, at man blot som en anden statistiker omhyggeligt nedfælder i sin lommebog, hvad der sker af forskydninger mellem kræfter som følge af den stedfundne udvikling.

Vi har med galninge at gøre — desperados, der ikke er tilsinds at bøje sig for de »logiske« følger af, at 1 milliard mennesker har sat imperialisterne og deres lejesvende på porten.

Febrilsk søger disse krigens galninge under de engelsk-amerikanske imperialisters ledelse at forberede deres djævelske atomkrig for at tilbageerobre det, de har tabt, og gennem krigen forsøge at overvinde deres egne indre vanskeligheder.

Derfor må man gøre sig klart, at freden kan ikke vindes, hvis fredens tilhængere nogetsteds på jorden slår sig tiltåls med, at udviklingen i det store og hele jo går ganske godt. Skal menneskeheden forskånes for en atomkrigs forfærdende rædsler — en krig, der vil koste millioner og atter millioner af menneskeliv, der vil sætte den socialistiske opbygning årtier tilbage og højst sandsynligt forvandle hele verden til en ruindyng, som det vil tage et par generationers levetid at bortrydde — skal dette forhindres, da afhænger det af den enkeltes indsats.

Da afhænger det af, om også vi i vort land, der udgør en af krigsmagernes mest fremskudte baser, formår at forene fredens venner

af alle afskygninger til fælles handling og herigennem forvandle Danmark fra at være en krigsbasis til at blive en bastion i den verdensomspændende fredskamp.

Aktiv deltagelse i denne kamp — den mest betydningsfulde og afgørende menneskeheden har stået overfor — er i overensstemmelse med vore beslutninger på den 16. partikongres enhver kommunisters vigtigste opgave ikke blot i tale og skrift, men i gerning.

Det kan ikke understreges stærkt nok, at vor vej til socialisme, som vi vil vide at følge til den endelige og afgørende sejr, går gennem den mest beslutsomme og opofrende indsats i arbejdet for at bevare freden. Hver den, der vil bære hædersnavnet kommunist bør forstå dette.

★

Sammen med alverdens kommunister og bevidste fredsvener vil vi som en mand indtage vor plads i kampens rækker. Uden forbehold erklærer vi, at vi med al vor styrke vil understøtte den landsindsamling af underskrifter som Fredens Tilhængere har igangsat på grundlag af beslutningerne fra Stockholmmødet, hvori kræves forbud mod atombomben, streng kontrol med forbudets gennemførelse og stempning af den regering, der først anvender atombomben, som en regering bestående af krigsforbrydere.

Som under frihedskampens hårde, men lærerige dage, vil vi gå ud i folket og række hånd til samarbejde med enhver, der vil være med til at yde en indsats til fredens bevarelse.

Vi vil sige til fredens venner i alle lag af folket: Vi ved godt, at der er meget, der kan skille os. Men eet forener os dog, og det er vore fælles brændende ønsker om at bevare vort land, vore hjem og hele menneskeheden for en atomkrigs ødelæggende virkninger. Hvorfor da ikke, mens tid er, indlede samarbejdet på det grundlag, hvorom vi er enige.

Vi vil på alle landets arbejdspladser, i folkets organisationer i byer og landsbyer på gader og stræder tale fredens sag og være med til at samle i hundredtusindvis af underskrifter på henvendelsen fra fredens tilhængere.

Vi vil gøre vort til, at opfordringen fra Fredens Tilhængere om dannelse af fredskomiteer overalt i folket, bliver realiseret. Og vi erklærer, at vi loyalt, som under besættelsen, på fredsbevægelsens grundlag, vil samarbejde med alle kræfter i fredskomiteerne.

Vi er kommunister — det er rigtigt, og det vedbliver vi med at være. Ingen bør gøre sig håb om at kunne rokke ved vor kommunistiske overbevisning. Men netop i kraft af, at vi er kommunister, nærer vi et inderligt ønske om at bevare freden og er i besiddelse af en urokkelig vilje til at kæmpe herfor.

Modsat stiller kommunisterne naturligvis heller ingen krav om, at anderledes tænkende fredsvener skal ændre deres principielle opfattelse af samfundsudviklingen eller iøvrigt deres tro og indstilling for at samarbejdet kan etableres.

Klart og enkelt er grundlaget for fredskampens nye fase trukket op på mødet i Stockholm. Den stærkeste fredshær, verden nogensinde har set, har sat sig i bevægelse for på dette grundlag at samle den fredselskende menneskehed til det hidtil kraftigste nej til atomkrigens forbryderiske talsmænd. I denne hær vil vi danske kommunister søge at tilkæmpe os en ærefuld plads.

Kring Sørensen

Industriarbejderne
mod
krigens kræmmere

Uden tanke for en ny krigs ubeskrivelige rædsler begynder dansk industris ledende mænd at spekulere i krigsproduktionens indbringende forretningsforretning.

Tilskyndet af den socialdemokratiske krigsminister Rasmus Hansen har Helsingør Skibsværft omstillet en del af sin maskinpark til fremstilling af 86 mm brisant granater. Og i sit svar til 122 arbejdere, som protesterede mod denne produktion, afslører direktør H. P. Christensen regeringens planer om at omstille dansk industri til krigsproduktion og privatindustriens mere end velvillige indstilling overfor sådanne planer, idet han udtaler:

«... og det går i første linie ud på, at privatindustrien herhjemme i lighed med i udlandet skal have erfaring i fremstilling af materiel til landets forsvar» (brev af 11. februar 1950).

Tydeligere kan det vel næppe siges, selvom det meget fædrelandskærligt hedder: til landets forsvar.

Da det er forbundet med direkte livsfare under et eventuelt overfald på vort land at være arbejder på en våbenfabrik, har arbejderne krav på at vide, hvem der truer os så hårdt, at det er nødvendigt at omstille fredelige skibsværfter til krigsproduktion. Tanker man på andre landes millioner af arbejdere, så indebærer de ingen krigsfare. For dem og os er krig udelukkende død eller lemlestelse. Danske arbejdere har intet udestående med hverken Frankrigs, Englands, Amerikas, Sovjetunionens eller noget som helst andet lands arbejdere -- tværtimod.

At vi har fjender ved vi. Dem lærer vi at kende, når regeringen i samråd med industriens mænd begynder at omstille produktionen og oplære arbejderne til krigsproduktion. Vi lærer dem at kende, når krigsproduktionen forbindes med hadefulde angreb mod socialismens lande, mod Sovjetunionen og folkedemokratierne og mod alt og alle, som blot ytrer ønsket om fred og socialisme. Så ved vi, at vort land er truet, dog ikke fra andre landes arbejdere eller befolkninger, men fra amerikanske og danske krigsproducenter, for hvem krig betyder penge.

Det bliver vanskeligere og vanskeligere at tilsløre den egentlige hensigt med at omlægge dansk industri til krigsproduktion, selvom der gøres hvad gøres kan for at få arbejderne til stiltiende at gå med. Således kan det lyde meget besnærende, når vi får at vide, at en protest mod fremstilling af granater vil skade værftets renommé, og at det for ledelsen gælder om at skaffe beskæftigelse til arbejderne.

Renomméet har værftet selv sat de værste pletter på ved at lade sig indrullere i krigsproducenternes nedrige rækker, men vi forstår det så godt. Offentligheden må intet vide om denne uhyggelige produktion, det skader værftets renommé, og vi skulle af den grund blive arbejdsløse. Findes der da ikke mere fredeligt arbejde at få? Skal vi for at holde arbejdsløsheden fra dørene virkelig til at fremstille mordvåben? Hvis det er rigtigt, er det meget afslørende og bør kendes af enhver, uanset værftets renommé.

Den form for afhjælpning af arbejdsløsheden kender vi altfor godt. Den koster strømme af uskyldige menneskers blod. Den tyske nazisme afskaffede arbejdsløsheden for en årrække paa samme façon. Hele den tyske industri, også den private, blev sat ind på fremstilling af millioner af granater, bomber, tanks, kanoner, fly o. s. v. for endelig, da produktionen skulle svare rente, at sende både arbejdere og produktion ud i det mest hensynsløse menneskeslagteri verden hidtil havde oplevet — med arbejder mod arbejder. Millioner af mennesker myrdes eller lemlæstes — tusinder af byer lægges øde eller udslettes. Krigsproduktionen har gjort sit arbejde — processen kan begynde forfra, nye frygtelige våben opfindes og sættes i produktion. Nye krige med millioner af dræbte, det er den afskaffelse af arbejdsløsheden, man lover arbejderne.

For at redde værftets renommé — og aktionærernes profit — skulle vi fortie overfor offentligheden, at en ny krise står for døren og en ny krig er under forberedelse!

Hvis vi under krigen havde fulgt de samme formanende stemmer, der også dengang manede til ro og orden, så havde Danmark været ynkeligt stillet.

Her må offentligheden netop vide besked. Det må gøres klart for enhver, at dansk industri er ved at forberede en ny krig. Ingen er nærmere til at bringe disse oplysninger end netop industriarbejderen, der hver dag har udviklingen på allernærmeste hold, ligesom det må blive industriarbejderen, som forhindrer en sådan udvikling på danske arbejdspladser. Det er klart, at vi vil have arbejde — men ikke for en hvilken som helst pris.

Takket være de højresocialdemokratiske fagforeningsledere står arbejderne splittet i dag, men vi har før set, at splittelsen ikke stikker så forfærdeligt dybt, og at vi kan finde sammen, når det virkelig gælder. I spørgsmålet krig eller fred bliver der ikke nævneværdig vaklen i geledderne. Det viser protesten fra de 122 arbejdere i maskinværkstedet på Helsingør Skibsværft, samt de mere end 400 andre skibsværftsarbejdere, som tilsluttede sig protesten. Her var alle politiske og upolitiske opfattelser samlet i en enig aktion mod krigens kræmmere. Støt og sikkert vil modstanden mod krigsmagerne vokse frem på arbejdspladserne. Det almindelige ønske om fred vil, som under den forrige besættelse, gå over til den aktive kamp for freden.

GRETHE LUND

Aldrig lade stå til!

Mens overenskomstforhandlingerne stod på, var jeg til repræsentantskabsmøde i Kvindeligt Arbejderforbunds Afd. 5, hvor vor formand, Inger Gamburg, forfalte om forhandlingernes forløb og præciserede arbejdsgivernes nej-politik for os. Under diskussionen kom der indlæg, hvor nogle kammerater gjorde opmærksom på, at vi ved at stå fast ved vore krav, ved at trodse arbejdsgivernes nej-politik var med til at kæmpe for freden.

Dette forårsagede, at et par tillidskvinder, der sad i nærheden af mig, udbrød: »Åh, I kommunister, I bestiller ikke andet end at tale om krig! I er de eneste, der taler om krig!«

Nej, den borgerlige presse, radio, litteratur o. s. v. taler om krig i en uendelighed — men for at gøre folkene mere møre, for at gøre dem passive, så de til sidst affinder sig med, at »krigen er uundgåelig« og »det kan jo ikke nytte noget at kæmpe imod« o. s. v.

Denne laden stå til over for den forfærdelige krigshetz vil vi forvandle til kamp mod krigsfaren.

Er det måske i fredens interesse, når man i et amerikansk blad »Times Herald« kan skrive en leder om, at krig mellem Sovjetunionen og USA er uundgåelig og slutte med følgende ord:

»I dag er det krigens formål at dræbe den fjendtlige nation, at fjerne dens magt og feje den bort fra jordens overflade, så den aldrig mere kan blive en trusel. Vi sender ikke hære af unge mænd af sted for at slås. Vi sender fly i en højde af fyrre tusind fod, ladet med atombomber, brandbomber, bakterier og trinitrotoluol for at slagte børnene i vuggen, bedstemødrene ved deres bøn og arbejderne ved deres arbejde.«

Det er sådan noget, de borgerlige blade udnytter på deres måde, og som vi trækker frem, hver gang talen kommer på, hvor krigens kræfter er at finde.

Vi fremhæver på den anden side, at Sovjetunionen gang på gang, både i de Forenede Nationer og over for amerikanske journalister, slår fast, at de to systemer udmærket kan leve side om side i fredelig konkurrence.

Vi afslører løgner om krigens uundgåelighed, og det findes der ganske rigtigt kun eet dagblad, der medvirker til, nemlig *Lund og Folk*.

★

»Med underskrivelse af den nordatlantiske pakt har vi sikret os de nødvendige baser. — Vi må udslette Moskva og enhver anden by i Rusland inden en uge efter den kommende krig. — Vi behøver ikke at sende vore tropper derover (til Europa) i den næste krig, sådan som vi måtte gøre det i den sidste krig. Vi skal udruste andre landes soldater og lade dem sende deres egen ungdom i undergangen i stedet for, at vi sender vor.«

Dette er en udtalelse af en af Amerikas ledende, ansvarlige politikere, formanden for bevillingsnævnet i Repræsentanternes Hus, mr. Cannon. En sådan udtalelse må være grund nok til, at vi kvinder, hustruer og mødre slutter os sammen, uanset politiske og religiøse anskuelser, i kampen for freden. Ingen kvinde er interesseret i at sende hverken mand, søn eller bror i undergang, det kan man hurtigt blive enig med kvinderne om. Men når vi på arbejdspladserne begynder at diskutere vore forringede leveforhold, de stadige prisstigninger, muligheden af en huslejeforhøjelse, er der stadig alt for mange kvinder, der siger: »Det er politik, det interesserer jeg mig ikke for.« Alligevel er der i dag blandt kvinderne en voksende forståelse af, at der er noget, der er galt, og at det måske ikke behøvede at være slet så galt, selv om vore ledere vil berolige os med, at det skal være galt, for det bliver godt.

Denne vågnende interesse blandt kvinderne må udvikles, således at de i meget større omfang deltager i kampen for det daglige brød. Vi må gøre dem klart, at politik er kampen for brødet, og at kampen for brødet i dag betyder kampen for freden.

Derfor, selv om overenskomstforhandlingerne er forbi, er kampen for de generelle krav gennemførelse ikke slut. Arbejdstidsforkortelse med lønudligning, længere ferie med højere betaling o. s. v.,

bedre sociale forhold, nye skoler, hospitaler etc. er et led i kampen for freden. Vi mærker jo alle hver dag, at krigsoprustning og forringede levevilkår er to ting, der følges ad og ikke kan skilles fra hinanden. Derfor må en fortsat kamp for bedre levevilkår, for at få vore krav ført igennem, være en nødvendig opgave i kampen for freden.

★

Den nævnte udtalelse af mr. Cannon, at det er vore børn, der skal i døden, og den sidste tids begivenheder med de amerikanske flyvere i Kastrup lufthavn, der tydeligt viste, hvor hurtigt Danmark vil blive krigsskueplads i en eventuel krig, gør, at ingen kvinde kan forholde sig passiv i kampen for freden. Hvis atombomben falder, hjælper det ikke hverken mand eller børn, at vi kvinder altid har været hjemme hos dem, puslet om dem, stoppet for dem, lavet mad til dem o. s. v. Ved kun at tænke på vort hjem, forråder vi det. Ønsket om fred er ikke nok, der må handling til. Vi kvinder må være med til at forstærke fredsbevægelsen i Danmark, vi må være med til at danne fredskomiteer rundt omkring på vore arbejdspladser, komitéer, der kan samle kvinderne til møder og holde dem stadig underrettet om de faktiske forhold ude omkring i verden.

Havnearbejderne i mange af de lande, der er tilsluttet Atlantpagten, har nægtet at losse de amerikanske våben, og der er daglig meddelelser om strejker i de forskellige havne. Også herhjemme har havnearbejderne udtalt, at de vil nægte at losse våben. Også på dette område må vi kvinder gøre os klart, at det er vor pligt at støtte havnearbejderne i denne aktion, at vi ikke bare kan nøjes med at konstatere, at det er det helt rigtige, havnearbejderne der giver udtryk for. Vi må tænke på, at det er de våben, man vil tvinge vore mænd og sønner i hånden i en ny krig, og vi må handle derefter.

Vi må allerede nu rundt omkring fra arbejdspladser, kvindeorganisationer og husmoderorganisationer tilsige havnearbejderne vor moralske og økonomiske støtte. Vi ved jo godt, at havnearbejderne ved at nægte at losse våben kan risikere at miste deres arbejde, fratages understøttelse og endog idømmes bød for denne holdning. Derfor er det en tvingende nødvendighed, at der nu rundt omkring fra hele landet, fra alle organiserede arbejdere, fra alle fredsselskende mennesker, der endnu ikke har glemt vort sammenhold under frihedskampen, strømmer havnearbejderne solidaritetstilkende-

givelser imøde, med forsikring om, at vi i erkendelse af, at deres kamp er vor kamp, sikrer kampens heldige udfald ved at sørge for, at den nødvendige økonomi er til stede.

Endnu er fredsbevægelsen i Danmark ikke så stærk som i andre af Europas lande, men vi ved, at danskerne er fredselskende mennesker, og vi er ikke i tvivl om, at der ikke vil gå lang tid, før der er skred i fredsbevægelsen. Vi så under besættelsen, hvordan det tog sin tid for os herhjemme at komme i gang, men trods alt stod vi ved krigens slutning som anerkendt allieret nation. Den tid ligger alligevel ikke længere tilbage, end at størsteparten af Danmarks befolkning endnu ikke har glemt den ukuelige vilje til modstand, der rådede i folket. Denne vilje til modstand mod undertrykkelse af vor nationale selvstændighed er stadig i det danske folk, selv om den for nogles vedkommende slumrer lidt i underbevidstheden. Men folkets reaktion over for de amerikanske flyvere i Kastrup, der fik dem til at trække sig tilbage, førend de selv havde beregnet, viser, at denne modstandsvilje ikke er svær at få frem igen, når den bygges på et grundlag, befolkningen fuldt og helt kan gå ind for.

Et sådant grundlag ligger i appellen fra Fredens Tilhængeres møde i Stockholm, hvor spørgsmålet enkelt og klart bliver stillet op: Ønsker du forbud mod atombomben? Vil du fordømme den regering, der først anvender atombomben, som krigsforbryder?

Det er af allerstørste betydning for Danmark, at alle mennesker bliver stillet over for Fredskomiteens appel. Den vil bidrage til at rejse kampviljen.

Ilja Ehrenburg

Efter Stockholmkongressen

Verdensfredskomiteéns tredje konference blev afholdt i Stockholm. Efter Paris og Rom med deres atmosfære af uro, harme og kamp, med deres storslåede folkemøder på pladser og i sportsanlæg, kom vi til en velholdt og rolig by, der udadtil syntes temmelig ligeglad med, hvad der oprørte talerne på konferencen. Hvis man opfatter et land som en dekoration, er det lille neutrale land i udkanten af Europa næsten en gevinst i lotteriet. Men de delegerede, som kom til Stockholm fra mange lande, nøjedes ikke med turisternes overfladiske indtryk; de har lagt nøjere mærke til den almindelige svenskers åndelige verden og høstet mangan nyttig lære: de har fået et særlig tydeligt vidnesbyrd om, hvori styrken og svagheden ved bevægelsen Fredens Tilhængere ligger.

I Sverige findes der naturligvis tilhængere af en tilslutning til Atlantpagten: man behøver blot at blade i nogle aviser eller læse udtalelser af overvættede tapre generaler. Men krigens tilhængere i Sverige er fåtallige, den almindelige svensker tørster efter fred. Han indsuger begærligt enhver stump nyhed, der taler om muligheden for aftaler mellem stormagterne, og den amerikanske eller amerikansk inficerede presses snak om atombombernes velsignelsesrige karakter bringer ham i harnisk. Han anser ganske oprigtigt sig selv for at være tilhænger af fred, og det faktum, at atomdiplomaternes forkyndelser ikke behager, men tværtimod harmer ham, viser hvilken tiltrækningskraft idéen om forsvar af freden besidder, og hvor mange tilhængere den har, ikke alene i Sverige, men i alle lande og blandt alle folk.

Selv om den almindelige svensker altså sætter freden højt, har han imidlertid ikke indset, at fred er noget, man skal kunne forfægte; det er dette, der gør organisationen Fredens Tilhængere i Sverige relativt snæver. Thi hvis den almindelige svensker forstod sin rolle, sit ansvar, ville alle Sveriges indbyggere med undtagelse af nogle få halsbrækkende generaler eller korrumperede journalister slutte sig til bevægelsen Fredens Tilhængere. Hvad skyldes den almindelige svenskers passivitet da? Først og fremmest, at Sverige to gange har kunnet forblive neutralt, mens hele Europa var omspændt af krig. Den almindelige svensker hjemsøges ikke af tanken om, hvordan han skal forebygge den trusel, der hænger over freden, men om, hvordan han skal indrette sig, hvis katastrofen bryder løs. Han stoler på, at heldet er med ham, og på det punkt har han meget tilfælles med den almindelige amerikaner, der også drømmer om »neutralitet«, måske ikke hans lands, men hans families. Følelsen af personlig afmagt er lige kendetegnende for svenskere og almindelige mennesker i Amerika. Det er svagheden i bevægelsen, der samler fredens tilhængere: den har endnu ikke formået at indpode den overbevisning i millioner af mennesker, ligegyldigt om de lever i Sverige eller i Danmark, i England eller i USA, at man kan forebygge en krig, når man slutter sig sammen.

Der er også et andet fælles træk, der præger både Sverige og de angelsaksiske lande: den velorganiserede vildledning, den mur der skiller det almindelige menneske fra verdensbegivenhederne, bedragerens selvsikkerhed og den bedragnes rådvildhed. Sverige er med rette stolt af sin celluloseindustri, papir har svenskerne meget af, bladene er fyldige, og man vil uvægerligt se en tyk avis i lommen på enhver svensker. Når man så ser nøjere på disse aviser, forstår man deres betydning: det er ikke noget jerntæppe, men et cellulose-tæppe, der hermetisk spærre den almindelige svensker ude fra alt, hvad der kunne drage ham til idéen om fredens forsvar.

Man vil ofte få samtaler om amerikaniseringen af det ene og det andet europæiske land at høre; almindeligvis er denne amerikanisering forbundet med tabet af politisk og økonomisk selvstændighed, med amerikanske varer i butikkerne, med amerikansk indstillede ministre på laburetterne, med stigende priser og stigende arbejdsløshed. Sverige, der sluttede sig til Marshallplanen, var ikke blevet forarmet af krigen og bønfuldt ikke om en håndfuld majs. Den amerikanske »hjælp« til svenskerne har kun ført til en vis svækkelse af deres skibsfart, en vis desorganisering af deres udenrigs-

handel og tilstedeværelsen af et antal amerikanere, hvis funktioner det er svært at fastslå nøjagtigt. Amerikaniseringen af Sverige har fortrinsvis yttret sig på det åndelige plan, og klarest ses dette på den svenske presse, på de tykke avisers form og indhold.

For tyve år siden skrev jeg efter en rejse gennem Sverige: »Sverige har overtaget Amerikas teknik, men vendt sig mod den absolute forgudelse af teknikken. Dette er enten begyndelsen til modværg eller de sidste trækninger, den sidste træge modstand i et af Europas halvt forkalkede lemmer«. Meget har ændret sig siden da: det er lykkedes Amerika at blande sig i mange svenskeres tilværelse, skikke og tanker. Før var svenske aviser fulde af grundige artikler, nu bringer de især korte sensationsmeddelelser fra amerikanske bureauer, i mange blade er to sider optaget af tåbelige tegneserier, akkurat som i Amerika. Disse blade nøjes ikke med at bedrage folk, de afstumper dem.

Frederic Joliot-Curie er en verdenskendt forsker og nobelpristager. Da han for 15 år siden kom til Stockholm, blev han hyldet af alle svenskere, og hele sider i alle blade beskæftigede sig med ham. Nu fandt de allerfleste svenske aviser det ikke fornødent at omtale hans ankomst til Stockholm. Det er ligetil, at dette ikke skyldes forskeren, han har ikke forandret sig, men det har den svenske presse. Den meddeler nu kun det, der passer forretningsmændene på den anden side Atlanten, og eftersom Joliot-Curies deltagelse i bevægelsen Fredens Tilhængere ikke passer disse forretningsmænd, skjuler Sveriges små åndelige diktatorer for deres medborgere, at Joliot-Curie er ankommet. De gjorde ligeledes et forsøg på at skjule arbejdet på fredskomiteéns konference, og da de til sidst måtte skrive noget, løj de i stil med deres amerikanske kolleger.

Den svenske presses niveau er meget lavt (jeg taler ikke om en del progressive blade, de udkommer desværre i ringe oplag). »Dagens Nyheter«s opspind om Sovjetunionen overgår journalisternes fantasi i Oklahoma eller Texas. Man skal ikke dømme svenskerne efter den svenske presse, ellers kunne man få den frygtelige tanke, at denne kant af Europa var blevet en afkrog af Amerika. Jeg vil ikke indskrænke mig til almindeligheder og anfører derfor nogle spørgsmål, jeg fik stillet fra kendte svenske journalister, der redigerer kultur- og litteraturstoffet i store blade.

En journalist spurgte mig, om der i sovjetlitteraturen fandtes digtere og forfattere, som havde skabt en ny form i digt eller prosa.

Da jeg nævnte navnet Majakovskij, forhørte han sig atter om navnet, skrev det op, og spurgte så: »Hvad skriver denne Majakovskij for tiden på?« Spørgeren ikke var nogen lille reporter, men en redaktør af litteratursiden i bladet »M. P.« »Nu skriver han ikke noget,« svarede jeg. Journalisten smilede huldsaligt: »De indrømmer altså, at han ikke kan skrive noget nu?«

En anden journalist spurgte mig om fornyere blandt forfatterne. Da jeg bad ham præcisere, hvad han egentlig forstod ved ordet fornyer, svarede han: »En fornyer, det er en egocentriker.«

En tredje journalist ville vide: »Findes der i Sovjetunionen turberkuløse forældre med syge børn?« Da han hørte, at det fandtes der, sagde han: »De indrømmer altså, at arvelighed eksisterer?« Sådan forestillede denne kulturredaktør ved et stort socialdemokratisk blad sig diskussionen om biologiens problemer...

Tidligere læste svenskerne meget. Nu er bogen erstattet af biografen, af Hollywoods film, mens kriminaliteten vokser i et land, der roste sig af sin hæderlighed. Også sæd og skik bliver grovere derved. Sverige udmærkede sig ved stor høflighed indtil højtidelighed og disse træk har holdt sig, især på landet. Men i de store byer kan man ofte træffe hensynsløs og tøjlesløs ungdom, klædt efter moden i Mississippi og i stand til en råhed, der kendetegner den nævnte stat. Værten i et stort Stockholm-hotel, hvor Joliot-Curie tog ind, smed den berømte forsker ud, da han hørte, at denne deltog i organisationen Fredens Tilhængere.

Bøger er meget dyre. Oversættelsen af min roman »Stormen« koster 36 kroner, mere end et par sko. Nye bøger sælges i små oplag. Fire år efter en bogs udgivelse kommer den i udsalg. Samtidig opflasker bladene en amerikansk smag for nyt, og den unge svensker lader hellere den betydelige bog ligge på hylden, hvor den har ligget i fire år, og køber en kriminalroman, der er billig og lige udkommet. »Det Bedste«, dette varehus af amerikansk banalitet og forløjethed, udkommer i stort oplag på svensk og beforder også den åndelige forråelse af et land, der kendetegnedes af arbejdsglæde, beskedenhed og hæderlighed.

Jeg opholdt mig knapt fjorten dage i Sverige, og skønt jeg kender dette land, vil jeg ikke give mig til at beskrive dets liv, dets økonomiske situation, dets sorger og glæder. Jeg har kun opholdt mig ved et enkelt træk, der stikker i øjnene: det at en håndfuld udlændinge gennem blade og film vansirer et særpræget og talentfuldt folks åndelige ansigt. Jeg har opholdt mig ved dette, fordi Sveriges

eksempel forklarer meget, som også gælder en række andre lande. Kampen for fred er uløseligt knyttet til kampen for kultur, for en dybere og bredere kultur, med bevarelse af dens nationale træk og tilknytning til den almenmenneskelige kultur.

Selv om de store svenske blade forsøgte at unddrage læserne kendskab til Fredskomiteéns møder, hørte mange svenskere om de udenlandske delegeredes ankomst og ytrede en levende interesse for deres arbejde. Borgmesteren i Stockholm, en socialdemokrat, modtog officielt konferencedeltagerne på rådhuset (hvorpå visse amerikansk inficerede blade krævede hans afgang). I Stockholm, i Göteborg, i Norrköping har jeg truffet svenske intellektuelle, forfattere, arkitekter, læger, pædagoger, som oprigtigt ønskede at slutte sig til bevægelsen Fredens Tilhængere. De store folkemøder i Stockholm og Göteborg viste, at der findes ikke så få svenskere, der forstår deres ansvar og er rede til at forsvare freden uden at stole på en heldig stjerne. Indbyggere i Stockholm og Göteborg sagde til mig, at de ikke mindedes så velbesøgte og begejstrede møder. Isen er brudt, nu afhænger det af den svenske landskomité for Fredens Tilhængere, om den formår at organisere de følelser og den viljestyrke, som findes hos svenskerne, der er oprørte over atombarbarerne.

De vigtige beslutninger, der vedtoges af Fredskomiteéns tredje konference, vil alle vegne bidrage til at udvide bevægelsen af fredens tilhængere. De vil bidrage til at splitte den amerikanske og amerikansk inficerede presses falske påstande om, at bevægelsen Fredens Tilhængere kun samler mennesker af een ideologi og tjener en enkelt magts eller magtgruppes interesser. Her har jeg talt om Sverige, og jeg vil spørge, om nogen ærlig svensker ikke vil skrive under på kravet om, at atomvåbnet ubetinget skal forbydes og de magthavere erklæres for krigsforbrydere, der først fordrister sig til at anvende dette våben? Men jeg tror, at også i andre lande vil dette krav møde langt flere tilhængere end modstandere. De amerikanske delegerede, der deltog i den tredje konferences arbejde, vil naturligvis få mange hindringer at overvinde, men før eller senere vil sandheden også trænge ud til den almindelige amerikaner, som vitterligt foretrækker bilvæddeløb og fodboldkampe for det ulykkessvangre spil med bomber og superbomber.

I hele verden vokser harmen over de amerikanske forretningsmænd, for hvem folkenes liv eller død kun er tal i regnskabet, et bidrag til årets dividende. Disse forretningsmænd lægger ikke skjul

på deres foragt for Europas små og store nationer. Jeg vil gerne illustrere dette med en lille historie. Det franske parlament plejer at være villigt til alt, hvad der forlanges fra Amerika, men forleden afslog det at give forskellige amerikanske forretningsmænd tilladelse til at fremstille den berygtede drik Coca-Cola, som ikke alene smager ilde, men også udmærker sig ved at forgifte den menneskelige organisme. Det amerikanske blad Daily Mirror skriver: »Det er ganske klart, at franskmændene ikke ejer karakter eller evne til at føle taknemmelighed. De snakker allerede om, hvordan de skal bevare neutraliteten i en kommende krig. Og så er sandheden den, at de ville have været ruinerede, hvis vi ikke havde hjulpet dem gennem Marshallplanen. Hvad angår franskmændenes stilling til salget af Coca-Cola, skyldes den alene, at de vil undergrave Amerikas handel . . . Disse mennesker tager mod penge, når de får dem tilbudt, men betale for noget vil de ikke.« En kongresmand fra staten Georgia, mr. Priston, udtalte i kongressen: »Coca-Cola vil gøre franskmændene gavn . . . den vil give dem nogle gode opstød.« Alt dette er naturligvis kun bagateller i sammenligning med det menneskekød, som de amerikanske forretningsmænd agter at servere til deres Coca-Cola, men det er ret afslørende bagateller. Hvis lakajerne er blevet mere dyriske, så er dyrene blevet grovere, og hele verden får opstød af de tøjesløse kongresmænds taler.

Mens nogle prøver paa at afsætte Coca-Cola, er andre optaget af alvorligere ting. Besatte forretningsmænd reklamerer for brintbomben og erklærer begejstret, at denne superbombe ikke alene skulle være i stand til at udslutte millioner af mennesker, men endog kunne ændre tidens gang og nedsætte døgnet længde. Det minder snart om Wells' utopiske romaner, snart om sultne kannibaler. Det hænger imidlertid sammen med business — med en håndfuld griske magnaters små og store affærer.

Samme dag, som Fredens Tilhængere gennem repræsentanter fra alle lande drøftede, hvordan krigen kan forebygges og en aftale mellem folkene komme i stand, holdt mr. Acheson endnu en krigersk tale. Han sagde: »Vi kan kun nå vort mål, når vi støtter os til magt.« Hans kollega, mr. Johnson gjorde samtidig verden bekendt med, at »den amerikanske hær havde taget kemiske, bakteriologiske og atomvåben i brug«.

Fredens tilhængere må sætte en stopper for det afskyelige og farlige spil. Bevægelsen, der allerede forener hundreder af millioner, må udvides og vokse. Vi ved godt nu, at hverken diplomater eller

jurister vil kunne sætte de løsslupne kannibaler på plads. Det kan kun gøres af folkene selv, forenede, barske i deres fredskærlighed, rolige og urokkelige, ja kun folkene kan sige: Det er nok!, rive våbnene ud af hænderne på de sindsforstyrrede, der er i stand til at dræbe millioner af uskyldige mennesker og volde menneskehedens kultur uhyre skade.

EDVARD HEIBERG

En ny etape på vejen mod fred

*Den internationale fredskomités tredje møde i Stockholm
15.—19. marts*

Joliot-Curie, bevægelsens generalsekretær Lafitte og en række deltagere i diskussionen konstaterede, at fredens kræfter siden sidste møde i november er vokset stærkt, men at krigsmagernes anstrengelser også ustandselig vokser. — »Man må mene, at krigsmagerne ikke meget længere kan blive ved med at øge deres anstrengelser uden fare for indre ulykker. De første tegn på træthed og uro har allerede vist sig, selv blandt de mest trofaste lakajer. Det er ikke mindre sandt, at det er i en situation som denne, at faren (for krig) er allerstørst,« sagde Curie.

»Med ryggen mod muren« — »som vilde dyr« var udtryk, som Lafitte brugte om krigsmagernes desperation.

Kort sammentrængt var fredsmødets vurdering af den internationale situation denne: Fredens kræfter er meget stærke, men de er endnu ikke så stærke, at man kan sige, at de har gjort krigen umulig. Den lille gruppe mennesker, der har interesse af en krig, er i denne situation drevet til desperation — freden hænger i en tråd.

En undervurdering af krigsfaren er måske den allerfarligste fejl indenfor var bevægelse. Den engelske fredskomité fik alvorligt på pukkelen af Lafitte, fordi de lå under for denne undervurdering — dels af den egentlige krigsfare, men også af det britiske folks fredsvilje. »Når selv krigsrumlere som Churchill må tage tilflugt til fredssønsket i det engelske folk og spille på uroen og frygten for

krig, som i den berømte tale under valgkampagnen, så kan man være sikker på, at den er en realitet.» sagde Lafitte.

I vort lille fredelige land er denne undervurdering af krigsfaren vor største vanskelighed. Selv meddelelsen om brintbombens fabrication, eller Kastrup som amerikansk militær-luftbase kan ikke rigtig få befolkningen til at reagere -- synes vi. Men er det måske os der er noget i vejen med, har vi ikke forstået at tale til befolkningen på den rette måde, er det os der undervurderer det danske folks vilje til at forhindre en ny krig?

Undervurdering af fredsviljen kan, som Lafitte påpegede overfor englænderne, let føre til en attentisme, en afventende holdning: lad først befolkningen blive klar over krigsfaren -- så er tiden inde til et fredsarbejde.

Den modsatte opfattelse, at *krigen er uundgåelig*, er måske endnu farligere. Denne opfattelse finder vi endog ikke så sjælden blandt vore egne partimedlemmer. Der er faktisk kommunister, der mener, at et sammenstød mellem den kapitalistiske verden og den socialistiske er uundgåeligt og vil forme sig som en krig mellem socialistiske og kapitalistiske magter. Som kommunister tvivler de ikke på, at en sådan krig vil føre til, at kapitalisternes sidste positioner bliver erobrede. Det kunne her være nok at henvise til de mange udtalelser fra ledende sovjetstatsmænd, deriblandt *Stalin*, som gentagne gange har hævdet, at det er muligt, at de to systemer kan leve fredeligt side om side. Også på Stockholmsmødet blev denne opfattelse fremsat bl. a. af Ilja Ehrenburg, der opfordrede til fredelig konkurrence mellem de to systemer istedetfor krig, og han fik tilslutning af amerikaneren Rogge, der lod til at mene, at denne konkurrence ville betyde en sejr for det kapitalistiske samfund. Og Lafitte udtalte i sin indledning: »Vi er idag overbeviste om, at en ny aggression vil føre til et endeligt nederlag for dem som prøver på det, men *vi ønsker ikke en fred som resultat af en krigs frygtelige rædsler og lidelser.*«

Krigen er ikke uundgåelig, krigen kan forhindres, hvis fredens tilhængere kan mobilisere fredsviljen i alle de fredselskende folk.

★

I hvor høj grad er dette nu lykkedes?

På mødet i Stockholm viste en oversigt over Fredens Tilhængers aktivitet i den forløbne periode et voldsomt opsving. Der findes nu nationale fredskomiteer i 52 forskellige lande, og i yder-

ligere 29 lande er der forbindelse med demokratiske organisationer, der arbejder på samme linje som Fredens Tilhængere, det vil sige at der ialt eksisterer en fredsbevægelse i 81 lande — det vil praktisk talt sige i samtlige lande i verden. I 17 lande har der været afholdt nationale fredskongresser og i 11 lande forberedes der sådanne kongresser i den nærmeste fremtid.

I 40 lande var der store bevægelser i gang for kravet om forbud mod atombomben. Bevægelsen har haft særlig stor fremgang i Italien og Frankrig, i Sovjetunionen og folkedemokratierne, i Østasien og i den nære Orient, og i Sydamerika. »Men der er andre lande, hvor bevægelsen ikke har udviklet sig i forhold til de muligheder der foreligger,« sagde Lafitte. Og han nævnede særligt England, USA og de skandinaviske lande. Det er sikkert ikke tilfældigt, at netop England og de skandinaviske lande, hvor socialdemokratiet har stor indflydelse blandt arbejderne, og hvor dette parti helt har stillet sig på linje med den amerikanske krigsophidselse, også er de lande, hvor fredsbevægelsen er svagest.

En særlig form for aktivitet har bevægelsen udfoldet siden mødet i Rom, ved de delegationer der er sendt til en række landes parlamenter eller valgte forsamlinger med krav om nedrustning og om forbud mod atomvåbenet. Disse delegationer er i Italien og i Sovjetunionen blev modtaget »som fredens ambassadører«, som Curie udtrykte det.

Også i folkedemokratierne er delegationerne blevet godt modtaget, og forslagene er allerede enstemmig vedtaget i de valgte forsamlinger. Også i Frankrig, Belgien og Sverige har rigsdagspræsidiet modtaget forslaget og lovet at forelægge den for forsamlingen.

Kun i Holland og i USA har man nægtet at modtage vore delegationer. Den hollandske regering udviste delegationen af landet med den motivering, at det ville være i strid med Atlantpagten at modtage den, i USA nægtedes indrejsetilladelse med den begrundelse, at kravet om et forbud mod atombomben var en indblanding i landets indre anliggender.

★

På mødet blev det fra mange sider fremhævet, at bevægelsen, som i mange lande havde været en bevægelse »i toppen« — af intellektuelle og andre fremtrædende offentlige personligheder — nu begyndte at få virkelig fat i arbejderne. Sekretæren for Arbejdernes Faglige Verdensforbund Louis Saillant understregede betydning-

gen heraf og fortalte, at verdensforbundet ved to anledninger havde opfordret sine organisationer til at danne fredskomiteer overalt, navnlig på arbejdspladserne.

Arbejdernes direkte og aktive deltagelse i fredsbevægelsen betød, at vi nu var ved at gå over fra en periode af propaganda til en periode af handlinger og direkte aktioner, som vi havde set det ved transporten af våben til Viet Nam i Frankrig, og af våben fra USA til atlantmagterne i Frankrig, Holland, Belgien og Italien.

Saillant lagde stor vægt på, at arbejdernes krav til frihed og bedre materielle kår blev forenet med fredsbevægelsen. De to ting kunne ikke skilles ad. Det viste sig overalt, hvor krigsforberedelserne tog til, at dette kun kunne gennemføres ved samtidigt at undertrykke arbejdernes friheder og ved at trykke lønninger og understøttelser.

Dette er sikkert noget, som vi også herhjemme må lægge vægt på. Fra vort partis side har man ikke været blind for dette, men jeg tror, vi har begået den fejl, at vi har betragtet en fredspolitik, der går ud på at bekæmpe alle anslag mod arbejdernes kår, som tilstrækkelig — og derfor i mange instanser af vort parti har betragtet det egentlige konkrete fredsarbejde som noget der ikke vedkom partiet ud over en vis velvillig loyalitet. For eksempel har arbejdet med at danne fredskomiteer på arbejdspladserne ikke udviklet sig på langt nær i det omfang, der faktisk skulle være muligheder for.

★

På mødet i Stockholm afviste Joliot-Curie de beskyldninger, der var rettet mod bevægelsen for at maskere et andet mål, nemlig at ville omstyrte et eksisterende regime i skalkeskjul af fredsviljen. Joliot-Curie udtalte: »Vi har intet mål af denne karakter. Vore deklARATIONER, de rapporter og indlæg som hele verden kan læse i vore blade, vore aktioner, de beviskraftige indlæg som er gjort på dette møde, særligt den russiske forfatter Ehrenburgs utvetydige indlæg, er tilgængelige for alle, og beviser at vore kræfter udelukkende retter sig mod at opnå en retfærdig og solid fred.«

Og Lafitte udtrykte det samme således: »Det drejer sig ikke om at påtvinge nogen denne eller hin ideologi, men at udveksle vore synspunkter og vore metoder med henblik på det fælles mål: freden.«

Og han tilføjede: »Der er uden tvivl hos os folk, for hvem det

endnu er vanskeligt at gøre et skarpt skille mellem krigens og fredens kræfter. *Vi mener ikke, at dette er en væsentlig hindring for en forståelse.* Bevidstheden om krigens fare og viljen til at gøre front mod den, er det første grundlag for en tilnærmelse . . . Det som forener os alle, er visheden om, at vi tilsammen er meget stærkere og talrigere end den lille gruppe, som udgør krigens tilhængere. Når vi er enige om dette, er vor bevægelse åben for folk fra alle racer, alle meninger og alle trosbekendelser.«

Mon vi ikke også herhjemme bør skrive os disse ord bag øret. Vi har været alt for tilbøjelige til at forlange af folk, der slutter sig til vor bevægelse, at de på forhånd skal have den fulde forståelse af sammenhængen mellem imperialismen og krig.

Denne snæverhed må bekæmpes, og det må derfor betragtes som et væsentligt fremskridt, ja et vendepunkt i bevægelsen, når kampagnen i den kommende tid kommer til at dreje sig om et så enkelt og letfatteligt spørgsmål som forbud mod atombomben. Ingen forskelle i opfattelsen af hvem der måtte begynde en krig, ingen partiskel, ingen pacifistiske betænkeligheder skulle kunne afholde nogen fra at skrive under på en sådan resolution der stempler den magt, der først benytter atomvåbenet, som krigsforbryder og fjende af menneskeheden.

Med disse krav skulle det være muligt at nå ud i de videste kredse, millioner af mennesker over hele verden vil derigennem på forhånd stemple dem der tænker på at benytte dette frygtelige våben. Og et forbud mod atombomben ville betyde et væsentligt skridt på vej til nedrustning.

Fredens Tilhængere omfatter idag, efter hvad der oplystes på Stockholmmødet, henved en milliard mennesker. Jeg tror, at kampagnen for forbud mod atomvåbenet vil bringe os i forbindelse med yderligere millioner af mennesker, så den kongres som skal afholdes til oktober i år i Italien virkelig kan blive udtryk for hele den fredselskende menneskehed, forenet i viljen om at forhindre en krig.

Villy Karlsson

Ungdommen og idealerne

Krisen i dansk ungdomsbevægelse, 2

»Vi lover at huske denne enhed, smedet i denne måned, november 1945, ikke blot i dag, ikke blot denne uge og dette år, men altid, indtil vi har bygget den verden, vi drømte om og kæmpede for. Vi lover at bygge ungdommens enhed verden over, mellem ungdom af alle racer, farver, nationer og religioner. Vi lover at fortrænge alle spor af fascisme fra jordens overflade og at skabe et dybt og oprigtigt venskab mellem alle verdens folk. Vi lover at holde en retfærdig og varig fred og at fjerne udnyttelse, fattigdom og arbejdsløshed. Vi er kommet for at befæste enheden mellem al ungdom, for at hilse vore dræbte kammerater og for at give vort ord på, at dygtige hænder, kloge hjerner og ung begejstring aldrig igen skal bortødsles på krig. Vi vil bygge en verden, som er smuk og fri. Af vor ungdom og vor bitre erfaring smeder vi vor enhed.

Vi er rede — vi er enige. Fremad for vor fremtid!«

Skabelsen af international enhed

Dette højtidelige løfte blev afgivet ved Demokratisk Ungdoms Verdensforbunds stiftelseskongres i London 1945. Med begejstringen brusende i ørene skiltes de kongresdelegerede for at drage hver til sit verdenshjørne og mobilisere ungdommen til kamp for freden og fremtiden. Dengang talte DUV »kun« 30 millioner medlemmer mod idag 62 millioner aktive fredskæmpere. Kun gennem modig kamp har DUV opnået denne strålende succes. Kun ved ubønhør-

ligt at hejse kampfanen mod imperialismen og krigsfaren er det lykkedes at smede dette verdensforbund sammen.

Men udviklingen er ikke skredet lige hastigt overalt. Sovjetunionens og folkedemokratiernes ungdom har været faste støtter i kampen for at smede verdensungdommens enhed. Koloniungdommens første tøven skyldtes, at den ville sikre sig, at DUV var en anti-imperialistisk sammenslutning. Den blev overbevist og dens masser er for første gang i historien sluttet op i et tal på over 10 millioner. Latinamerikas ungdom er ligeledes med i en international sammenslutning for første gang. Afrikas ungdom er godt på vej. I Vest-europa, USA og Canada er billedet derimod straks vanskeligere at tyde, selvom DUV stadig forøger sin indflydelse også her.

De socialistiske idealer opflammer ungdommen i Sovjet og folkedemokratierne, og deres begejstring vokser med den stigende fremgang. Den nationale friheds idealer har revet koloniungdommen med sig, og den står midt i kampen for endeligt at frigøre sig for imperialismens lænker.

Imidlertid var der allerede i London visse folk fra de kapitalistiske lande, der argumenterede imod, at DUV erklærede kamp mod fascismen, og at DUV betegnede sig som en verdenssammenslutning for den *demokratiske* ungdom. Det var at blande politik ind i ungdommens samarbejde! Som om det kunne være anderledes, men sandheden var jo den, at reaktionære kredse frygtede, at DUV skulle blive et våben i fremskridtets og demokratiets hænder.

Flere danske repræsentanter hældede også til denne mærkværdige opfattelse, men ligesom de andre opponenter bøjede de sig. Siden har de på skammelig måde brudt eden fra London, som de ganske vist aldrig havde forsøgt at holde, og er nu fuldt optaget af at indpode dansk ungdom militarismens og krigens ånd. Når en række ungdomsledere i Danmark alligevel sluttede op om DUV i 1945 var det altså absolut ikke, fordi de følte sig hjemme der. I inderkredsen blev det åbent udtalt, at der ingen mulighed var for at danne noget reaktionært modstykke til DUV. De gik derfor med af frygt for at miste taget i deres medlemmer, som efter krigen var indstillet på internationalt samarbejde.

Det mislykkedes at »neutralisere« og at splitte verdenssammenslutningen og at oprette en »vestlig« Internationale. Splittelsesfolkene havde ikke kræfter til det og heller ikke ungdommen med sig. DsU-lederne, som var de ivrigste modstandere af DUV, blev gang på gang stillet overfor spørgsmålene: Hvad er I bange for i DUV?

Hvis I vil fred, hvorfor er I så ikke med? Men de ville ikke komme. Fra første færd har de bevidst modarbejdet verdensungdommens enhed, de arbejder fuldt bevidst i imperialisternes tjeneste. De gav sig endda til at belære mange borgerlige repræsentanter om, at de var bløjede, hvis de troede meningen var, at der skulle skabes enhed blandt ungdommen og samarbejde mellem øst og vest. Tværtimod tog de højresocialdemokratiske ungdomsledere i Vesteuropa fat på økonomisk at understøtte de reaktionære og moralsk de engelske og amerikanske spionagegrupper i Østeuropa. Deres internationale konferencer optoges i vidt omfang af tilrettelæggelsen af disse forbrydelser mod socialismen. — Og så kommer de folk nu og siger: »Se, der er ingen frihed i øst, vi demokrater kan ikke få lov at rejse til disse lande!« — Nej, intet normalt menneske lukker vel døren på vid gab for en fremmed, der kommer for at svine til i stuen.

Dette er i korte træk historien om, hvorledes det lykkedes at spærre mange unge danske vejen til internationalt broderskab og berøve dem drømmen herom. Men det er også en side af historien om, hvorfor der er krise i de borgerlige og socialdemokratiske ungdomsforeninger. Deres ledere bærer ord som fred og samarbejde i munden, men de holder dolken på ryggen, og det er ikke så få unge, der har gennemskuet dem.

Fredsbevægelsen i udvikling blandt dansk ungdom

Idag arbejdes der bevidst fra DUV i Danmark på at skabe kontakt med ungdommens brede lag. Et par hundrede unge var til festival i Budapest, mange hundrede har deltaget i andre internationale arrangementer. Et resultat, der også har krav på opmærksomhed, var DUVs konference for københavnsk ungdom i april, der overværedes af ca. 150 repræsentanter fra lærlingeforeninger, arbejdspladser, læreanstalter, politiske ungdomsforeninger, fredsforeninger, kulturelle og religiøse foreninger. En broget forsamling af opfattelser, men enige i viljen til at tage fat i kampen for freden. Der er således udvikling i fredsbevægelsen blandt ungdommen, som med begejstring har taget fat på at samle underskrifter på appellen fra Stockholm.

Men det er stadig kun en begrænset del af ungdommen, der aktivt er med. Derfor er det naturligt, når spørgsmålet stilles: Vil krisen indenfor dansk ungdomsbevægelse også komme til at præge fredsbevægelsen, ved at ungdommen forbliver passiv? Eller vil fredens

forkæmpere være i stand til at skare ungdommen til aktiv kamp for freden? Vi må gøre os ungdommens stilling til det store opgør klar for at få det rigtige udgangspunkt for at udvikle den brede bevægelse for fred iblandt denne del af vort folk.

Det følgende vil vise, at den centrale opgave bliver at udvikle høje idealer hos ungdommen.

Kapitalen støder den unge slægt fra sig

For nogen tid siden foretog en fransk reaktionær avis et rundspørge blandt flere tusinde unge. Thorez omtalte dette i en tale til en stor ungdomsforsamling i Paris, hvor han sagde om resultatet:

»I en tidsalder, hvor optimismen og entusiasmen burde råde i hjerterne, erklærer 30 % af de unge adspurgte, at de ingen tiltro har til fremtiden; 45 % har ingen tiltro til sig selv, og 53 %, mere end halvdelen, har bekendt ikke at have noget ideal.

Sådan illustreres på tragisk vis ungdommens vanskelige tilværelse uden glæde og uden fremtid i en verden, hvor kong dollar hersker, hvor kapitalen støder den unge slægt fra sig, hvor arbejdsløsheden farer hårdt frem — i den gamle verden med dens rådne kapitalisme, med elendighedens marshallplan, reaktion og krig.«

Kan man drage nogen sammenligning mellem den nævnte undersøgelse og dansk ungdoms stillingtagen? Der er ikke foretaget nogen tilsvarende undersøgelse her i landet, men den skal nok være typisk for de kapitalistiske lande. Fremdrager man blot nogle få tal fra ungdomskommissionens store ungdomsenquete i 1946 på en række andre felter, kan vi i hvert fald forsøge at komme svaret nærmere, omend man må tage den slags undersøgelser med et vist forbehold.

Efter ungdomskommissionens undersøgelser skulle omkring 60—70 % af ungdommen være medlem af en eller anden forening. Ser vi bort fra de rene sportsorganisationer var medlemstallene i de forskellige foreninger og fordelingstallene mellem dem i 1946 følgende:

Politiske ungdomsforeninger	122.156	= 17,1 %
kristelige —	78.233	= 11,0 %
afholds —	12.609	= 1,8 %
skytte- og gymnastikforeninger	203.100	= 28,5 %
folkelige og nationale — ...	125.092	= 17,6 %
faglige (kun København) — ...	8.900	= 1,2 %
andre — ...	57.163	= 8,0 %
	607.253	
spejdere og andre børneorg.	105.852	= 14,8 %
medlemstal ialt...	713.105	= 100 %

Det samlede antal medlemmer kan i 1950 sikkert regnes at være noget lavere, og tallet af aktive medlemmer betydeligt lavere end i 1946. De politiske foreningers andel i foreningsmedlemmerne må siges at være beskedent, og ser vi på aldersfordelingen i de politiske ungdomsforeninger, bliver billedet endnu mere grelt. Som ungdom i denne forbindelse må vi nemlig tage den gruppe, som også ungdomskommissionen opererer med i sit hele arbejde, nemlig de 15—24 årige.

Medlemstal og aldersfordeling i procenter i de politiske ungdomsforeninger:

		15—24 år	25—34 år	over 35 år
VU	60.612	63,4 %	35,8 %	0,8 %
KU	19.182	65,5 %	31,7 %	2,8 %
DSU	25.207	71,5 %	20,6 %	7,9 %
Retsf.U	798	40,5 %	44,5 %	15,0 %
DKU	10.236	95,9 %	4,1 %	—
Rad.U	6.121	65,2 %	34,8 %	—

DKU adskiller sig smukt fra de øvrige foreninger ved så godt som udelukkende kun at have medlemmer blandt de egentlige unge og er derfor også ledet af disse selv. De øvrige har gennemgående kun to trediedele af deres medlemmer under 25 år, retsforbundets ungdom endda kun mindsteparten. Derved kommer vi ned på et medlemstal af de 15—24 årige på ca. 80.000. Når man desuden ved, at f. eks. VU idag har ialt ca. 45.000 betalende medlemmer, DSU ca. 15.000, DKU ca. 6000, og at der nærmest er opløsning i KU og

RU, må man i aldersklassen 15—24 år ned på maksimum mellem 50—60.000 medlemmer. Det siger noget om, i hvor ringe grad de politiske idealer har formået at rive ungdommen ind i det organiserede ungdomsarbejde.

De politiske idealers tag i ungdommens masser, som heller ikke tidligere var stærkt, er yderligere svækket. Årsagerne hertil påpegedes i den foregående artikel: for de borgerlige og socialdemokratiske organisationers vedkommende deres opslutning om militariseringen og deres svigten af ungdommens dagskrav, for den kommunistiske ungdoms vedkommende den rasende antikommunistiske kampagne. Aktiviteten er nemlig uden sammenligning langt større i DKU, og i de øvrige dalet i højere grad end medlemstallet.

Illusionen om chancen for den enkelte lever, mens idealerne er tvunget i dvale

Om fritidsinteresser oplyser de unge, at foreningsliv og kulturelt udeliv kun spiller en ringe rolle. Modsat spiller især sportsudøvelse og biografbesøg og dertil aftenskole, dans, udflugter og mange udmærkede fritidsinteresser langt større rolle.

Ved siden af sport er læsning endog den vigtigste fritidsinteresse. De fleste unge læser dagligt avis. Det overrasker ikke, at ulykker og forbrydelser som læsning i aviserne kommer ind som nr. 1. Det er derimod meget bemærkelsesværdigt, at læsning af det inden- og udenrigspolitiske stof omfatter lige ved halvdelen af de unge 20—24 årige. Interessen for politik er det altså på ingen måde lykkedes at udrydde.

Endelig er det af interesse at se, hvad ungdommen iøvrigt læser. 25—30 % af de undersøgte grupper får de kulørte kioskhefter ihænde. 70—85 % læser ugebladene. 25—65 % læser tidsskrifter (kvinderne mindst), især Det Bedste, derefter faglige-, hobby- og foreningsblade. Den egentlige skønlitteratur og faglitteratur læser 50—70 % jævnlige.

Hvilke slutninger om ungdommens idealer kan drages ud af disse meget brogede oplysninger?

a) Det bekræftes, at ungdommen har vendt de borgerlige og socialdemokratiske organisationer ryggen. Højt regnet 8—10 % af de 15—24 årige er tilsluttet en politisk ungdomsorganisation.

b) På trods af den ringe deltagelse i det politiske foreningsliv er der en udbredt politisk interesse, formodentlig ikke af ringere omfang end blandt tidligere generationer af unge, bortset fra besættel-

sestiden. Slagordet »al politik er svindel« har vundet større fodfæste siden da.

c) Det kapitalistiske samfunds politiske og kulturelle påvirkningsmidler som film, dagspresse, underholdningspresse, radio m. m. sætter sine spor på ungdommen. Dens store masse holdes ude fra en aktiv politisk og kulturel indsats — den er uvirksom udadtil.

d) Ungdommens stræben fremad kommer til udtryk i den faglige dygtiggørelse, i tilslutning til aftenkurser og sprogundervisning. Tendensen går i retning af at skabe en udvej for sig selv og en laden stå til med generationens og landets skæbne. I éns egen uddannelse kan der jo meget ofte spores fremgang, mens samfundet og marshallpartierne har stridt imod fremskridt for helheden. Derfor giver ungdommens virketrang sig udslag på denne måde. Fællesskabets ide, der under besættelsestiden samlede ungdommen som aktive kæmpere eller sympatiserende, har derved mistet terræn.

e) Den megen læsning af god litteratur (ved siden af den ret udbredte kulørte presse o. l.) fortæller — sammenholdt med den passive politiske interesse — at idealerne er gået i dvale, men derfor også kan bringes til at flamme op igen. Protesterne mod militarisering og Atlantpagt, som vi kender, er de første tegn dertil.

De slumrende idealer skal frem i dagens lys

Den unge generation er naturligvis ikke en ensartet masse, men spænder lige fra den mest glødende revolutionære over den, der søger chancen for sig selv, til den, som lever i boogi-voogiens rastløse trampen, som en dag kunne slå over i marcherende hæres taktfaste støvletramp, om ikke demokratiets og fredens kræfter tog affære.

Javel, en del af ungdommen er desillusioneret. Det store flertal er skuffede. For dem har Åkjærs ord til Socialdemokratisk Ungdoms Forbunds stiftelseskongres i 1906 deres gyldighed: »Danmarks ungdom, altid skuffet, altid hundset, trådt og puffet...«

Det vil være at fritage marshallpartierne og deres ungdomsledere for deres ansvar at nægte, at Danmarks ungdom idag ingen idealer bærer til skue. Ved ikke at indrømme, at sådan er det for det store flertals vedkommende, tager vi et forkert udgangspunkt i kampen for at vinde den for fredens, demokratiets og socialismens høje idealer.

Men energien og kraften til fremdrift er ungdommen ikke berøvet. Det, det drejer sig om, er at puste til de slumrende idealer,

så de giver sig til kende. Så vil ungdommen sparke ud mod kapitalismens råddenskab, mod militarisering og krigsforberedelse, mod det åbne forræderi imod nationens, arbejderbevægelsens og demokratiets interesser. I en sand og glødende fædrelandskærlighedsånd skal de bevidste unge *»lære at samle de ubeslutsomme og tøvende, ruske op i de ligegyldige og trænge kujonerne tilbage for at sejren endeligt skal krone deres anstrengelser i de hårde kampe om fremtiden«* — som Thorez sagde i den før nævnte tale.

Hvor skjuler de gode kræfter sig?

Det danske folks frihedstraditioner, vort lands nationale og kulturelle traditioner og værdier vil ingen andre end de demokratiske kræfter i snævert forbund med kommunisterne kunne bære videre og forny. Folk, der er optaget af det nationale forræderi under knæfald for super-bomben, folk, der er beskæftiget med at fylde den danske kultur i den amerikanske knusemaskine, kan det ikke.

Hovedslaget om ungdommen står på den politiske arena, men kampen for en sand patriotisme og en fremadbærende kultur skal kæmpes midt i det store slag. I kampen for at bevæbne ungdommen med høje demokratiske idealer til forsvar mod amerikaniseringens giftindsprøjtninger og for ungdommens enhed, savnes imidlertid så godt som totalt medvirken af de intellektuelle våbensmede — forfatterne, malerne og komponisterne, de kulturskabende og progressive mænd og kvinder — til at sætte folkets og ungdommens brede masser i bevægelse for nationens og fredens interesser. Ungdommen savner mere deres livsnærende produktion, mindre deres originale fremtoninger og tilsvarende selvopgivelsespropaganda, der en dag som så meget andet vil havne på kapitalismens mødding.

Der er i dag et himmelråbende behov for god moderne læsning og kunst, som kan hjælpe den bevidste ungdom til at vinde de rådvilde. Hvad mere er, der er et stigende krav derom. Men bogen om nutidens ungdom findes ikke, og ingen gør forsøg på at skrive den. En bog som Fadejev's *»Den unge Garde«*, der er opfyldt af idealisme, kampmod og heroisme, udsolgte i et pænt oplag på få uger, fordi den havde bud til ungdommen. Jo, der er et marked, men forfatterne gemmer sig godt bort fra det pulserende liv og dagens kamp. For forfattere og tegnere synes det at være yderste tegn på nedværdigelse at beskæftige sig med så simple og dagligdags ting, skønt det er her, de har deres store muligheder. Chancen for at give

ungdommen et våben i kampen, for at skabe de levende diskussioner blandt ungdommen.

Det er ganske vist krav, som hele folket har, men det er en god begyndelse at tage fat i den ende, hvor ungdommen er. Enhver redaktion ved et ungdomsblad f. eks. ved, hvor vanskeligt det er at fremskaffe fortællinger, digte og illustrationer, som kan tilfredsstille den mest vågne ungdoms behov. Forklarer man den unge kunstnergeneration, hvad ungdommen kræver af dem, kommer de til at ryste af forargelse over disse unge, der ikke begriber deres revolutionerende frembringelser, der er lige så mærkelige som de selv. Netop ungdomspressen står ellers til rådighed som tumleplads for den unge kunstnergeneration.

Den samme tumleplads har de i ungdomsorganisationerne, og ikke alene i den kommunistiske. I dag er det smarte bureauer, der næsten helt behersker leverancerne af kulturelt underholdningsstof til ungdomsorganisationerne i videste forstand, mens der afgjort er et stort marked for arbejdsstof, der tager folkets, arbejderklassens og ungdommens tilværelse, traditioner og førende skikkelser op som emner.

Ligeså er der en trang til nye sange og melodier. På dette felt er der nu nogle få energiske unge, idealistisk indstillede kunstnere, der har taget et prisværdigt initiativ. Man kan ønske dem held med deres arbejde og håbe, at det kan rive mange, mange andre med sig.

I fredens, demokratiets og socialismens interesse må alle gode kræfter samles og anspændes for at bringe ungdommen ud af rådvildheden. Danmarks ungdom har stolte traditioner i kampen for nationens frihed og internationalt broderskab. De skal genoplives og bringes i stilling mod nationens, arbejderklassens, ungdommens og demokratiets fjender.

Noter

TIL SITUATIONEN

Modsætningerne skærpes. De skærpes som omtalt sidste gang i international målestok, men de skærpes også indenfor enkelte kapitalistiske lande.

Selv i »velfærdsstater« af den engelske og danske type, kan modsætningerne mellem fattig og rig, mellem arbejder og kapital ikke mere skjules af nok så mange højre-socialdemokratiske fraser om »socialt demokrati« o. l. Klassekræfterne formeres og klassekampen begynder at tage form af et storopgør, der vil komme til at ryste den kapitalistiske verden i dens fuger.

★

I den henseende var afslutningen af den store overenskomstssituation 1949/50 for vort lands vedkommende meget lærerig. Med en voldsomhed som aldrig før og med udgangspunkt i statsminister Hedtofts udtalelser, henholdsvis i december og januar, satte ikke blot de faglige ledere, men hele den forenede marshallfront ind for at få det i sidste nummer omtalte elendige forligsforslag vedtaget. Eiler Jensen og Hans Rasmussen samt så godt som alle fagblade, den socialdemokratiske presse, udsendte fagforbundsfunktionærer og hele den samlede marshallpresse forklarede dag ud og dag ind, at forslaget måtte vedtages for landets skyld, for arbejdernes skyld, for regeringens skyld, for Europas skyld og gud ved hvilke argumenter, som ikke blev taget i brug for at få de fagorganiserede arbejdere til at stemme ja til et overenskomstforslag, der reelt intet gav dem. *Til trods for denne trommeild faldt forslaget ved den direkte demokratiske afstemning idet ca. 139,000 stemte nej og 123,000*

stemte ja, hvilket udgør en stemmedeltagelse på lige ved 60 %, noget hidtil uset i dansk fagbevægelse, når der har været tale om sammenkædning i så stort omfang, som tilfældet var denne gang.

Såvidt vi erindrer er det første gang et forligsforslag omfattende et så stort område ved demokratisk stemmeafgivelse er bleven forkastet af de menige medlemmer.

★

Ved hjælp af de »kompetente« forsamlinger lykkedes det naturligvis de højresocialdemokratiske ledere at få forslaget »vedtaget«. Handels- og Kontormedhjælperforbundet kastede alene 47,000 »kompetente« ja-stemmer ind i puljen, og Hans Rasmussen, der med stort flertal fik sit 2-øres forslag forkastet i smedeforbundet, mente sig trods dette dog »kompetent« til at kaste op mod 4000 ja-stemmer ind uden derved at kunne ændre forholdet i sit eget forbund, men som en kammeratlig og hjælpende hånd til de kræfter, der med djævelens vold og magt ville påtvinge de fagorganiserede arbejdere en overenskomst, som de selv have forkastet på regulær demokratisk måde.

★

Trods denne »vedtagelse« eller måske rettere på grund af denne vedtagelse er der opstået en helt ny situation i dansk fagbevægelse. For det første var og er utilfredsheden med »forliget« langt større end afstemningstallene giver udtryk for. Mangfoldige af ja-stemmerne var modstandere af forliget, men stemte dog ja på grund af det politiske tryk, der blev udøvet på dem, eller fordi de ræsonnerede, at enten de stemte ja eller nej blev forslaget dog vedtaget, ligesom det er uomtvisteligt, at mange undlod at stemme af samme grund. For det andet er det et tidens tegn, at der dog var et flertal af fagforeningsmedlemmer, og netop de medlemmer, der på arbejdspladserne, i klubberne og på generalforsamlingerne udgør fagbevægelsens ryggrad, som konsekvent og bevidst stemte imod forslaget, villige til at drage konsekvensen af deres nej: Altså om nødvendigt tage en storkonflikt på spørgsmålet om løn- og arbejdsforhold. Og for det tredje har knægtelsen af medlemmernes demokratiske afstemning og den hensynsløse tilsidesættelse af deres klart udtrykte vilje skabt en situation i dansk fagbevægelse, der før eller senere vil medføre et opgør mellem medlemmerne og de højresocialdemokratiske ledere og deres skalten og valten med fagforeningsappa-

ratet som det passer dem. Endelig for det femte, tyder alt på, at *lønkampen og kampen for overenskomstkravene nu vil blive ført ud på arbejdspladserne, ja allerede dagen efter »vedtagelsen« påbegyndtes denne kamp, dels gennem proteststrejker mod »vedtagelsen«, dels i form af lokale krav om lønforhøjelser.*

Hvis marshallagenterne i og udenfor fagbevægelsen har troet, at de med deres åbenlyse diktatur har skabt »arbejdsro« i de kommende to år, vil udviklingen belære dem om noget andet.

Det trækker op til økonomiske kampe med en så skarp klassekarakter, at vi måske aldrig tidligere har set lignende i vort land.

»

Det gik nemlig som kommunisterne havde forudset. Endnu før underskrifterne på de nye overenskomster var bleven tørre, satte det første store nedskæringsfelttog ind. Kød-, flæsk-, smør- og tekstilrabatordningerne blev ved marshallpartiernes »skatteforlig« ophævet og »erstattet« med »kvittering« fra skattekontoret om, at dette væsen har indkasseret arbejderfamiljernes »børnebidrag«!

Ved denne ordning har man bogstaveligt talt stjålet brødet ud af munden på mange børn i arbejderfamiljer. Tidligere var det dog sådan, at en arbejdsløs kunne lade være med at betale skat i arbejdsløshedsperioden og købe mad for sin understøttelse. Efter den nye ordning vil han i stedet få en kvittering for, at han har betalt så og så meget i skat og må samtidigt betale de stadigt stigende priser for at skaffe mad til sine børn.

Men dette skatteforlig var kun en begyndelse. Flere af samme slags »politiske forlig« vil under den ene eller den anden form følge efter. En huslejeforhøjelse på mindst 10 % forestår!

★

Det er imidlertid ikke blot den egentlige arbejderklasse, der nu reagerer mod den stadigt mere og mere voldsomme udplyndring, som efter amerikansk ordre finder sted. Hele den store *tjenstemandsgruppe* er kommet i bevægelse. Det forfalskede pristal steg netop lige så lidt, at tjenestemændene ikke kom med i lønreguleringen pr. 1. marts. Men det der rører sig bag dem er mere end en »portion« dyrtidstillæg, det er en regelret regulering af tjenstemandslovens lønsatser, idet de — med rette — hævder, at forudsætningerne for det »lønforlig«, de i 1946 indgik med staten, er bortfaldet. Ganske vist er det indtil nu lykkedes at holde de fra

højresocialdemokratisk hold kontrollerede »sølvsnore« noget tilbage, men de københavnske kommunale tjenestemænd og lærerorganisationerne, der lønmæssigt henhører under »sølvsnorene«, har allerede bebudet, at de vil rejse regulære lønkrav, og det er betegnende, at grupper som kommune- og statsskolelærere alvorligt drøfter spørgsmålet om oprettelse af et »kampfond«, hvilket nu er deres udtryk for, at *strejke* ikke mere er et ord, der kun drejer sig om andre. Det er noget de selv nu tvinges til at overveje. Alene denne kendsgerning fortæller, hvad der er sket i Danmark.

★

Ikke blot tjenestemændene tvinges til at overveje deres stilling. Dagen efter overenskomstdiktalets vedtagelse lod regeringen »økonomiminister« V. Buhl forelægge *Danmarks nationalbudget* for det kommende år. Dette »budget«s indhold, men ikke mindst de ord regeringen fandt det nødvendigt at ledsage det med, åbnede øjnene på alle tænkende mennesker i vort land, og det står nu klart, hvorhen marshallhjælp, atlantpolitik, oprustning, krigsforberedelser og ensidigt vestvendt handelspolitik har ført vort land. Hedtoftregeringen så sig tvunget til at indrømme, at Danmarks valutaunderskud nu er lige så stort som Marshall»hjælpen«, og at det med den handelspolitik der føres, som går ud på at sælge til spotpriser til England og købe dyrt, vil blive endnu større, hvorfor livremmen igen skal spændes nogle huller ind! Buhls tale lod intet tilbage at ønske i tydelighed om hvem det er, »der skal bruge mindre og arbejde mere«. *Nu som før er det naturligtvis arbejderne.*

Dette bliver så meget mere kynisk, eftersom aktieselskaber, virksomheder, bedrifter, skibsredere og banker har haft et mere gyldent år end nogensinde.

Forskellen på rig og fattig, på besiddende og besiddelsesløs bliver større dag for dag, og de fulde butikker er udtryk for en politik, der direkte må føles som en hån mod den arbejderklasse, som gennem efterkrigstidens arbejdsår har forhøjet Danmarks produktion betydeligt uden selv at få andel deri.

★

Som det var at vente har de konservative, som hovedsageligt på venstres bekostning rettede deres politiske stilling noget op ved kommunevalgene, nu sat ind og krævet yderlig »liberalisering«, strammere pengepolitik, hvilket vil sige højere rente til kapitalisterne og

større import af færdigvarer, hvilket vil sige større arbejdsløshed.

Om disse spørgsmål føres der nu en »hidsig« skinkrig paa Christiansborg i anledning af vareforsyningslovens forlængelse. Uden at spå om udfaldet — de konservative ønsker *måske* af partitaktiske grunde valg — kan det vistnok med sikkerhed siges, at USAs hervedvarende ambassadør, mrs. *Anderson*, har sagt, hvad sagen drejer sig om, ved under en frokost på *Børsen*, mens bølgerne gik højest på Christiansborg, at udtale: *At hun håbede, Danmark ville gå i spidsen med liberaliseringen!*

Mon ikke en USAs ambassadørs »håb« i et marshallland i dag er udtryk for, hvad der vil ske?

Vi tror det! Handelsminister Krag har tidligere ændret opfattelse efter en flyvetur til Paris.

★

Statsministeren har ganske vist været på en lynvisit i den engelske velfærdsstats hovedstad London, og har efter alt at dømme diskuteret to hovedproblemer med sine engelske overordnede: Hvad de vesteuropæiske socialdemokrater kan gøre for dog overfor arbejderklassen at beholde lidt af skindet på næsen, og samtidigt har han ikke lagt skjul på, at han har tigget og bedt sine engelske partifæller om dog handelspolitisk at behandle Danmark på en lidt anden måde, end man gennem århundreder har behandlet sine kolonier for.

Men da England står overfor og midt i de samme problemer som Danmark, har de statsministerielle bønnen sikkert ikke givet større resultater.

★

På alle områder trækker krisen sammen også i vort land. På tiårsdagen for den tyske besættelse af Danmark stod igen de sorte fugle ind over Danmark og slog sig ned i København, på Kastrup flyveplads. De kom også dengang fra syd, men var i modsætning til den 9. april 1940 bemandede med amerikanske soldater og bevæbnede med amerikanske våben.

Med denne aktion blev Danmark direkte draget med ind i den kolde krig mod Sovjetunionen og de folkedemokratiske lande, og på en sådan måde, at vort land kom til at ligge midt i efterkrigstidens største bevidste provokations centrum.

Hvad dette betyder går i stigende grad op for det danske folk. Danmark er udset til at være den aggressive Atlantpagts mest frem-

skudte base, og i dag ved enhver, at havde den amerikanske provokation ført til krig, havde København nu ikke eksisteret mere.

I de nærmeste uger vil de amerikanske mordvåben begynde at strømme ind i vort land, der efter alt at dømme er udset til at være et amerikansk våbenarsenal.

Den kolde krig skal også på vort frontafsnit aktiviseres. De amerikanske monopolherrer og deres agenter frygter fremtiden, frygter krisen, frygter sammenbruddet og foretrækker krigen.

Krigsfaren er overhængende, men krigen er ikke uundgåelig. Det afhænger af folkene selv, om krigens desperate agenter skal lækkes eller ikke.

Verdensfredsbevægelsens bestutning på konferencen i Stockholm om at stemple den, der først bruger atomvåbnet, som krigsforbryder og angribe ham og behandle ham derefter, har også fundet stor genklang i Danmark. Havnearbejdernes protest mod, at danske havne bruges som udskibningssteder for amerikanske våben, har vakt forståelse langt udenfor arbejderklassens rækker.

Men klart må det stå enhver, at den kapitalistiske verden befinder sig ved en skillevej.

Hvilken udvikling der skal fremmes, *afhænger nu af kommunisternes bevidste indsats*. De *objektive* muligheder for at tvinge krigens desperate forbrydere på tilbagetog og for at forbedre det arbejdende folks kår er tilstede.

25. april 1950.

A. I. MIKOJAN

De kapitalistiske landes økonomi

Artiklen er et uddrag af den tale, Sovjetunionens minister for udenrigshandel holdt i sin valgkreds Erivan den 10. marts 1950. I den øvrige del af talen beskæftigede Mikojan sig med væksten i den socialistiske økonomi og de fordele, befolkningen nød som følge heraf.

Vi lever i en periode, hvor spørgsmålet »hvem slår hvem« i vort land forlængst er afgjort til socialismens fordel. Spørgsmålet »hvem slår hvem« står nu kun i international målestok. Den historiske udviklings objektive tendens giver os det glædelige perspektiv, at dette spørgsmål også i international målestok bliver afgjort til socialismens fordel. Man må have for øje, at et samfundssystems økonomiske styrke ikke så meget bestemmes af det niveau, produktion og teknik har nået, som af tempoet i den vækst, der præger det økonomiske livs udvikling.

Her virker den samme lovmæssighed, som kammerat Stalin understregede i krigens år. Den side vinder, hvis styrke uafbrudt og i stigende tempo tiltager, og den side vil gå under, hvis styrke svækkes og aftager.

Trods krigens gunstige indflydelse på USAs økonomiske liv er USAs produktionsniveau gennem 20 år gennemsnitligt vokset med 2 % om året, mens væksten i de samme år androg 20 % pr. år i Sovjetunionen . . .

Også det nye samfundssystem i folkedemokratierne i Central- og Sydøsteuropa har på kort tid kunnet demonstrere de folkedemokratiske regimers fortrin frem for kapitalismen, efter at disse lande

har betrædt socialismens vej og samarbejder med Sovjetunionen økonomisk og politisk.

Den nuværende verden er delt i to lejre: kapitalismens lejr og socialismens lejr. Landene i socialismens lejr tæller ca. 800 millioner mennesker ...

Mens landene i socialismens lejr er inde i en rivende økonomisk opblomstring, er de kapitalistiske landes økonomiske liv sejlet ind i en uafvendelig krises farvand. De arbejdsløse eller halvt arbejdsløse i de kapitalistiske lande udgør en hær på ca. 45 millioner mennesker. Alene i USA har det faktiske tal på arbejdsløse og halvt arbejdsløse nået ca. 18 millioner. Alene i januar øgedes dette tal med næsten en million. Der noteres en hurtigt tiltagende arbejdsløshed i de marshalliserede lande i Europa, f. eks. i Vesttyskland, Italien og Belgien.

De uhyggelige brist ved det kapitalistiske system træder tydeligt og prægnant frem. Staterne danner blokke og laver militæralliancer og hidser til ny krig, men samtidig handler de efter princippet: »Redde sig, hvo der kan«.

Den anden verdenskrig bevirkede en kraftig svækkelse af Englands, Frankrigs, Hollands, Belgiens og andre europæiske landes økonomiske formåen og politiske indflydelse. Det skrider under fødderne på de europæiske kolonimagter, der ikke længere evner at regere deres enorme kolonier og må vige for presset fra Amerikas opsvulmede kapitalistiske monopoler, som føler sig stærke og hæmningsløst maser på for at bemægtige sig kolonier og nye markeder til eksport af varer og anlæg af kapital.

Derfor er det kommet til en ny kamp om kolonierne og deres markeder, og denne kamp har tillige antaget en ny form.

Et eksempel på den engelsk-amerikanske kamp har man i konflikten mellem Englands olieselskaber på den ene side og Amerikas på den anden om afsætningsmarkederne. De amerikanske olieselskaber var faktisk begyndt at overtage de engelske markeder i de britiske besiddelser. Den engelske regering måtte for at forsvare sine olieselskabers position forbyde en række af sine kolonier at købe amerikanske olieprodukter og tvinge dem til at købe hos engelske selskaber. Det gøres under påskud af, at man vil formindske dollarudgifterne til olieindkøb.

De amerikanske olieselskaber prøver gennem kongressen og udenrigsministeriet at tvinge England til atter at lukke døren op for de amerikanske olieselskaber. Det er kommet så vidt, at for-

manden for kongresudvalget Conally har truet England med at stoppe Marshallhjælpen, hvis de amerikanske oliemonopolers krav ikke efterkommes.

USAs handelsekspansion har medført en uhyre vækst i den amerikanske udenrigshandel efter krigen, sammenlignet med førkrigstiden.

Vareomsætningen nåede sit maksimum i 1947 og udgjorde 31 % af verdenseksporten imod 14,1 % i 1938. Eksporten har efter krigen været fra 4,7 til 9,6 milliarder dollars større end importen. Det må her bemærkes, at som følge af andre kapitalistiske landes konkurrence udgjorde eksporten af USA-varer i 1948 kun 22,8 % af verdenseksporten og i de første 10 måneder af 1949 gik andelen ned med 20,5 % sammenlignet med den tilsvarende periode i 1947.

Det kapitalistiske Amerika lider af den uhelbredelige sygdom, at det ikke vil indføre for lige så meget, som det udfører for, men tværtimod ønsker at eksportere mere. Der opstår en udækket eksport, som USA søger at dække ved at pumpe guld ud af de lande, der importerer amerikanske varer, eller ved at yde specielle lån eller ved anvendelse af Marshallplanen.

For en række af de vigtigste varer ligger USAs priser tre-fire gange over førkrigsprisen, og det har bevirket en hurtig udtømmning af de fleste kapitalistiske landes valutaeserver og af de amerikanske lån.

Derved er USAs guldforråd steget fra 14,5 milliarder dollars i slutningen af 1938 til 24,6 milliarder i slutningen af 1949. Til gengæld er guldforrådene i Frankrig faldet fra 2.760 millioner dollars i 1938 til 523 millioner dollars, i England fra 3.450 millioner dollars til 1.590 millioner dollars, i Sverige fra 321 millioner dollars til 70 millioner dollars og i Holland fra 998 millioner dollars til 195 millioner dollars.

Som bekendt er Amerika ikke eksportør af guld, men importør, dvs. det optræder som opkøber af guld i lande, som mangler dollars til betaling af importen. Og eftersom dollarens købekraft er faldet til det halve i forhold til før krigen, gør dollarens kunstige kurs det muligt at bruge papirdollars til at købe udenlandsk guld til det halve af dets virkelige værdi. Dette bevirker, at USA især efter krigen har tjent 10 milliarder dollars uden modydelse ved at opkøbe guld. Derfor kan amerikanerne gøre en gestus og levere en del af varerne som »hjælp« efter Marshallplanen.

Den amerikanske regering øger det militære og øvrige uproduk-

tive forbrug. Gennem forskellige skatter pumper den det amerikanske folk for uhyre summer til dækning af eksporttilskudene.

Det er værd at lægge mærke til, at ifølge den statistiske opslagsbog Labor Fact Book, New York 1949, steg statsskatterne fra 8 milliarder dollars i 1941 til 47,5 milliarder dollars i 1950. Samtidig er farmernes indtægter i 1949 faldet 17 % i sammenligning med 1948, og i 1950 venter man et yderligere fald på 28 % i disse indtægter.

Hvad bruger amerikanerne Marshallplanen til? De amerikanske monopoler udnytter denne plan til at skaffe afsætning for lagervarer, som ikke finder efterspørgsel på hjemmemarkedet, til at bremse krisen og underlægge sig andre landes økonomiske liv. At det forholder sig således, ses af sammensætningen af vareleverancerne til Vesteuropa, idet hovedmassen af dem består af kul og landbrugsvarer til forbrug. Disse varer kunne de vesteuropæiske lande ellers skaffe sig hjemme eller fra europæiske kilder.

De europæiske lande behøver udstyr for at genoprette økonomien, men USAs monopoler er ikke interesserede i en genoprettelse af de europæiske landes økonomi, og der findes en række industrigrene, de ikke leverer udstyr til. Det er karakteristisk, at på halvandet år under Marshallplanen fik alle vesteuropæiske lande minedriftsudstyr (som de trænger hårdt til) for ialt 31 millioner dollars og metalforarbejdningsmaskiner til 35 millioner dollars, mens tobaksleverancerne oversteg 110 millioner dollars.

Før krigen har Europa aldrig importeret amerikanske kul. I 1949 udførte USA 38 millioner tons kul til Vesteuropa. USA udnyttede ødelæggelserne i Europa til en uhørt berigelse af sine kulmonopoler og skibsfartsselskaber. Amerikanske kul står den europæiske forbruger i 18—20 dollars pr. ton, mens han før krigen betalte 4—5 dollars for kul fra europæiske lande.

Lovbestemmelserne om Marshallplanen fastsætter, til direkte fordel for de amerikanske formlingsmonopoler, at de importerende lande skal tage mindst 25 % af den leverede hvede i form af mel.

Det har bevirket, at europæiske lande med formlingsindustrier er blevet importører af hvede, mens møllerne i disse og andre lande måtte lukke eller arbejde for halv kraft. Det har forskaffet de amerikanske formlingsmonopoler dobbelt og tredobbelt profit på eksporten af mel. F. eks. indførte Italien i 1947 ialt 492.300 tons mel, hvoraf 70 % kom fra USA, imod 15,1 tons i 1938. Vesttyskland indførte i 1948 480.000 tons mel alene fra USA.

USA afsætter sin makaroni i Italien, der før krigen selv var

makaronieksporør. I 1948 udgjorde Italiens indførsel af amerikansk makaroni over 60.000 tons, skønt de italienske makaronifabriker ikke var fuldt beskæftigede. Den største italienske makaronifabrik i Neapel arbejdede f. eks. 6-10 dage om måneden.

Den tvungne indførsel af mel efter Marshallplanen ødelægger den vesteuropæiske formalingsindustri og berøver disse landes kvægværdifulde klid-foderstoffer.

Særlig aggressivt optræder den amerikanske filmindustri, der også driver sin ekspansion gennem regeringen. De amerikanske film optager 60 % af forevisningstiden i Englands biografer, 60 % i Frankrig, 80 % i Italien og 70 % i Belgien, skønt den engelske og franske filmindustri selv kan præstere kvalitativt gode film. I hele den kapitalistiske verden optager de amerikanske film 72 % af hele forevisningstiden.

På samme tid som millioner af mennesker mangler føde og klæder, beskæftiger den amerikanske regering sig med at tilintetgøre »overskud« af levnedsmidler og indskrænke udsædsarealerne. USAs landbrugsministerium har foreslået at tilintetgøre 1.360.000 tons kartofler, som regeringen har opkøbt, og den 15. december 1949 tilrådede regeringen at nedskære udsædsarealerne til bomuld med 23 % i sammenligning med 1949.

For at støtte priserne har USAs regeringsorganisation Commodity Credit Corporation i staten Kansas fyldt en grotte, hvis bund omfatter 6,5 hektar, med fødevarer. Her rådner 20.000 tons svedsker.

En belegnende meddelelse fandtes i bladet Barrons Weekly den 19. oktober 1949: »Lagrene af æggepulver kan dække 10 års forbrug. Desværre kan æg ikke holde sig. Commodity Credit Corporation har simpelthen tilintetgjort 140 millioner dusin friske æg, og husmoderen må bære denne udgift ved at betale høje æggepriser hos urtekræmmeren.«

Destruktionen af fødevarer sker for at holde høje priser på hjemmemarkedet og skaffe monopolerne høje profitter, og denne operation må dækkes af den almindelige skatteyder.

Dette er kun enkelte eksempler på, hvordan kapitalismen fører til en nødtvungen og bevidst tilintetgørelse af produktivkræfter ud over den ødelæggelse, som skyldes krisens spontane kræfter.

Den vældige arbejdsløshed, lønningernes fald og den bratte forværring i den arbejdende befolknings materielle forhold går hånd i hånd med en enorm forøgelse af de amerikanske og engelske monopolers nettoprofitter (i de følgende tal er skatterne trukket fra):

i USA steg profitterne fra 2,3 milliarder dollars i 1938 til 21,2 milliarder dollars i 1948, i England i samme tidsrum fra 676 millioner pund sterling til 1.275 millioner pund sterling.

I forbindelse med den bratte forværring af den økonomiske situation i efterkrigstiden anvender de store kapitalistiske lande, især USA, nu atter dumping i stor målestok for at erobre markeder.

Denne dumping gennemføres i stor stil med landbrugsvarer og fødevarer, og tabet på dem dækkes direkte af statsbudgettet på skatteydernes bekostning. »Det amerikanske landbrug — siger USAs landbrugsminister Brannan — mærker, at der hurtigt må skaffes et åndehul i Europa.« Senator Ellender var endnu mere åbenmundet om Marshallplanen ud fra den beregning, at »bevillingerne vilde blive brugt til at hjælpe os af med overskudskornet.«

Businessbladet Wall Street Journal meddeler den 18. november 1949, at udenrigsministeriet og landbrugsministeriet i USA for tiden arbejder på et program for dumping i stor målestok, som skal serveres for amerikanerne som en ny form for »hjælp« til udlandet.

Denne plan, skriver bladet, regner med at gennemføre en eksport til priser under produktionsprisen — det drejer sig om »en å to millioner tons korn, frugt, bomuld og tobak om året.«

USAs kongres vedtog i sin sidste samling, at amerikanske landbrugsvarer, som forefindes i overflod, kan udveksles til lave priser med udenlandske strategiske råstoffer.

Ved siden af dumping med landbrugsvarer antager den amerikanske varedumping større og større omfang, efter som konkurrencekampen om markederne skærpes. De lande, der er deltagere i Genèveaftalen om toldtariffer og handel, holdt konference i 1949, og her fremsatte Kubas repræsentant en direkte beskyldning mod USA for at sende amerikanske dumpingvarer ind på det kubanske marked; virkningen heraf er, at Kubas tekstilindustri oplever en yderst alvorlig krise.

Den såkaldte amerikanske »hjælp« har allerede ført til forarmelse af de marshalliserede lande og til stagnation af deres industri. Nu er dette gået op for de afhængige lande selv, og den tid er længst forbi, da mange af dem hilste Marshallplanen velkommen.

De amerikanske monopolisters arsenal består altså af følgende våben til kampe mod den fremvoksende krise:

store militærbestillinger hos industrien og et opsvulmet krigsbudget;

afsætning af overskudsvarer i form af hjælp under Marshallplanen:

handelskrig, dvs. dumping af varerne gennem kapitalistiske monopoler og selskaber, med tabene dækket direkte af statsbudgettet på skatteydernes bekostning.

Opretholdelsen af høje hjemmemarkedspriser på landbrugsprodukter gennem tilintetgørelse af fødevare-»overskud« eller direkte statstilskud til de selskaber, der opkøber fødevarer og råstoffer til høje priser på hjemmemarkedet med eksport for øje, fører til yderligere forringelse af befolkningens levestandard.

Alle disse skridt, som de kapitalistiske magthavere må foretage, fører i praksis ikke til nogen mildnelse af krisen og letter ikke situationen for de arbejdendes millionmasser, men fremkalder tværtimod endnu større arbejdsløshed.

Amerikas imperialister har rangeret det økonomiske liv over på krigsøkonomiens skinner, dvs. de har givet industrien en ensidig militær retning, indsnævret produktionen af masseforbrugsvarer. USAs regering søger en udvej i sanseløs oprustning. »Hver gang — siger kammerat Stalin — de kapitalistiske modsigelser begynder at skærpes, vender bourgeoisiet sit blik mod Sovjetunionen: mon man ikke kunne løse en eller anden af kapitalismens modsigelser, eller dem alle, på Sovjetunionens bekostning?»

Men disse midler er allerede blevet prøvet af imperialisterne i visse lande og har ført til deres komplette nederlag.

Man behøver ikke at tvivle om, at en ny, tredje verdenskrig, hvis den bliver påtvunget verden af imperialisterne, bliver hele det imperialistiske systems begravelse.

N. Leonidov

GEORGE KENNANS

testamente

George Kennan, tidligere chef for det amerikanske udenrigsministeriums politiske planlægningskomité, har efter sin tilbagetræden besluttet at lyksaliggøre sine landsmænd med et politisk testamente. Det fremkom fornylig i »Readers Digest« under den udfordrende titel: »Er en krig med Rusland uundgåelig?«

Før vi beskæftiger os med selve artiklen er det på sin plads at sige et par ord om dens forfatter, der i de senere år har haft en ligeså fremtrædende plads i Amerikas biografiske håndbøger som Hollywood-stjerner og berømte bokserere. I mange år har sovjetfjendtlig virksomhed været George Kennans speciale. Han var knyttet til den amerikanske ambassade i Moskva før krigen, under Bullitt, og igen i 1944—46 under Harriman og Bedell Smith. Ifølge Ralph Parkers bog var det George Kennan som på sejrsdagen den 9. maj 1945 fra ambassadens vindu betragtede sovjetfolkets jublende demonstration og i den anledning vredt sagde: »De jubler... De tror krigen er forbi. Nu begynder den først.«

George Kennans videre karriere skyldtes han voldsomme had til Sovjetunionen og til hele den fremskridtsvenlige menneskehed. Da Marshall var rykket ind i udenrigsministeriet, fik Kennan overdraget at forberede den amerikanske imperialismes næste udenrigspolitiske træk. I sommeren 1947 formulerede han et program for den kolde krig imod Sovjetunionen, og han fremlagde det i en artikel underskrevet »X« i juli-nummeret af »Foreign Affairs«. Udenrigsministeriet slog på stortromme for Kennans artikel, og den blev efter ordre fra Washington trykt i mange reaktionære blade i Vest-

europa. Og i forbindelse med Kennans sidste politiske makværk er det værd at huske nogle af de vigtigste teser i hans opreklamerede »programartikel« fra 1947.

For det første gentog Kennan den fortærskede bagvaskelse om »sovjetimperialisme« og anklagede Sovjetunionen for at nære aggressive hensigter. For det andet foreslog han, at man skulle bruge den kolde krigs metoder for at hemme videreudviklingen af Sovjets fredsøkonomi og af Sovjetunionen overhovedet. Storsnudet og kynisk erklærede han:

»...USA har tilstrækkelige magtmidler til at gøre den spændte situation, i hvilken Sovjetunionen må føre sin politik, langt mere spændt... til at understøtte de tendenser som til sidst må føre til et sammenbrud eller til en gradvis svækkelse af Sovjets magt.«

Kennans daværende tankegang og iøvrigt hele Trumans og Marshalls program byggede på atom-afpresningen, på troen på USAs monopol på atombomben.

Der er gået mindre end tre år siden »X« offentliggjorde sin artikel. Hvad fortæller George Kennan verden nu, hvor han har trukket sig tilbage fra udenrigsministeriet?

Først og fremmest er han -- i modsætning til sine tidligere påstande -- blevet tvunget til at indrømme, at Sovjetunionen fører fredspolitik. Kennan stiller det spørgsmål, om russerne agter at påbegynde en krig mod USA, og han svarer selv benægtende på dette spørgsmål. Han indrømmer, at Sovjetregeringen ikke er interesseret i krig, og at Sovjetfolket er ivrigt optaget af fredeligt arbejde. Han skriver:

»Sovjetregimet er med sammenbidt alvor gået i gang med et program, der skal gøre Sovjetunionen til en stærk industristat i enhver henseende... En ny krig ville uden tvivl føre til en ny alvorlig afbrydelse af dette program.«

Kennan må indrømme, skønt det ikke sker uden ondsksfulde antydninger og udflugter, at Sovjetunionen ikke nærer aggressive planer, at krig er imod dens vitale interesser, og at Sovjetstaten ikke forbereder krig. I betragtning af at denne indrømmelse kommer fra Kennan, er den højst interessant. Lige siden krigen har det amerikanske udenrigsministerium i sin aggressive politik fulgt Kennans program, og det har forsøgt at retfærdiggøre denne politik med en løgnagtig propadanda om, at Sovjetunionen skulle frembyde en

fare. Sådan lød de øredøvende brøl fra de amerikanske krigsbrandstiftere og deres europæiske lejesvende. Denne infame bagvaskelse er den eneste »retfærdiggørelse« for, at den amerikanske kongres har bevilliget milliarder til krigsformål; den er den vigtigste inspirationskilde for den borgerlige og højresocialistiske presse, den udspreddes af Truman og Acheson, Attlee og Churchill, af sådanne »slagtere i generalsuniform« som Bradley og Montgomery, af diplomater og af A. F. L.s ledere.

Men nu kommer Kennan og siger, at al denne snak om, at Sovjet forbereder en aggression, intet har med virkeligheden at gøre. Med andre ord erklærer den tidligere hoved»planlægger« af Amerikas udenrigspolitik, at hans chefer har vildledt det amerikanske folk og verdensoffentligheden, og at de stadig gør det. Han fortier »beskedent« sine personlige fortjenester i opbygningen af dette bjerg af løgne, men det har ikke større betydning.

Kennans nye artikel indeholder også en anden værdifuld indrømmelse, nemlig at udenrigsministeriets atomdiplomati simpelthen var et forsøg på at tvinge den offentlige mening. Da det sikkert ville være pinligt at sige dette lige ud, griber Kennan til et let gennemskueligt trick: han erklærer at truslen om at ville anvende atomvåben stammer fra Sovjetunionen!

Skulle man tro Kennan, var den atombombe, som blev prøvet i Los Alamos, tænkt som et våben mod De forenede Stater; skulle man tro ham, har der aldrig eksisteret en Baruch-Lilienthal plan eller atombombe-fabriker eller talrige erklæringer af amerikanske statsmænd, diplomater og pressefolk om, hvorledes man kunne ødelægge Sovjetunionen med atombomben.

Men man skal være blind for ikke at gennemskue Kennans krumspring. Alle og enhver ved, at USA stillede krav om at få monopol på atomhemmeligheden, og at den kolde krigs sovjetfjendtlige politik var baseret på dette opdigtede monopol. Og alle og enhver ved, at de amerikanske magthavere lovpriste atombomben som et almægtigt våben, der var i stand til lynhurtigt at afgøre en krig.

Og dog glæder mr. Kennan i dag amerikanernes hjerter ved at sige, at

»bomben kan ikke vinde en total krig mod et stort industriland...«

Hvor nødtigt han end vil, må Kennan nu indrømme, at i tilfælde af en atomkrig må »angriberen regne med en gengældelse.«

Endelig beskæftiger han sig med spørgsmålet om folkets stilling

til en sådan gengældelse for en angrebskrig, som deres ledere har påbegyndt. Han siger melankolsk:

»En ting er at bede et uskyldigt folk om at bære sådanne slag, når de kommer fra en arrogant angriber, uden at han er blevet provokeret; en anden ting er at kræve, at folket skal bære dem, når de er en logisk og ventelig konsekvens af en politik, som dets egen regering med vilje er slået ind på.«

Naturligvis tager Kennan sin tilflugt til direkte forfalskninger, når han taler om truslen om en atomkrig og om mulige angribere. Overalt sætter han »Sovjetunionen« i stedet for »De forenede Stater.« Et billigt trick! Den årvågne læser kan af Kennans artikel let se, at udenrigsministeriets tidligere »planlægger« åbent har erkendt, at Amerikas atomdiplomati var ren afpresning.

Kennan tilstår delvis de forbrydelser, USAs regeringskredse har begået — de har vildledt den offentlige mening og forsøgt at tvinge den, — men han gør det kun for at skjule det vigtigste. Han siger ikke eet ord om, at den kolde krigs politik var baseret på en fejlvurdering af den store socialistiske stats indre styrke og af Sovjet-folket. For kun to og et halvt år siden påstod Kennan, at resultatet af en »fast« holdning i USAs politik overfor Sovjetunionen ville være, »at Rusland ville blive et økonomisk sårbart og i en vis forstand afmægtigt land.«

Kennan var ikke den eneste i Washington, som nærede denne opfattelse. Påstande af denne art ser særlig tabelige ud, når man betragter Sovjetunionens i sandhed strålende økonomiske resultater, overopfyldelsen af normerne for Stalins efterkrigsfemårsplan, tre på hinanden følgende prisnedsættelser på levnedsmidler og industrivarer i tiden mellem december 1947 og februar 1950, rubelens overgang til guldmøntfod, og dens opskrivning overfor udenlandsk valuta, først og fremmest dollars!

Kennan vover ikke at indrømme sin største fejlregning — undervurderingen af de indre kræfter i verdens første socialistiske land — for denne fejlregning lå til grund for hele den politik som hans chefer har ført.

★

Truman-administrationens udenrigspolitik har taget pinligt fejl. Kennan er ikke den eneste der indrømmer dette. Siden den velkendte TASS-meddelelse fra 25. september 1949 har mange frem-

stående amerikanere — senatorer, kongresmedlemmer, og journalister — udtalt skarp kritik af regeringens udenrigspolitiske linie.

Det engelske tidsskrift »Review of World Affairs« taler om de »katastrofale følger af denne historiske fejltagelse«, d. v. s. troen på at USA kunne blive ved at have monopol på atombomben. »Denne fejlregning«, skriver tidsskriftet, »lå til grund for hele den strategiske planlægning.«

Men USAs regering har på ingen måde til hensigt at drage den eneste mulige konsekvens af denne indrømmelse af, at atomdiplomatiet og den kolde krigs politik er brudt sammen. Trumans og Achesons forstokkethed afspejles også i Kennans artikel. Den sunde fornuft, der tilsyneladende er ved at komme frem hos den uheldige planlægger af Amerikas udenrigspolitik, forlader ham, ligeså snart han prøver at drage slutninger og stille forslag. Efter at have indrømmet, at den kolde krig og atomdiplomatiet har lidt nederlag, foreslår Kennan nemlig, at man skal »fortsætte den politiske kamp, der er kendt under betegnelsen den kolde krig«. Han foreslår, at man skal fortsætte oprustningen, at man skal yde større hjælp til reaktionære grupper og til USAs drabanter og marionetter,

»hvorsomhelst der er nogenlunde gode chancer for, at denne hjælp kan være med til at forebygge en yderligere udvidelse af den internationale kommunismes magt.«

Kennan går stærkt imod de stadigt voksende krav i USA for en overenskomst med Sovjetunionen.

Således lader da denne krigsbrandstifter masken falde. Ligesom han i 1947 lagde grunden til Marshallplanen, således fremsætter han nu en »Achesonplan«, hvis indhold er en skærpelse af den kolde krig og fortsættelse af en politik, hvis fiasko er blevet erkendt af dens egne ophavsmænd.

Man må have en meget ringe tro om det amerikanske folks åndelige evner, hvis man håber, at denne reklame for en så fuldstændigt kompromitteret politik skal lykkes.

Man må dog ikke glemme, at den »nye plan« som fremsættes i Kennans artikel, tjener de amerikanske monopolherrerers egoistiske mål og beregninger, selvom den er stik imod det amerikanske folks og andre folks interesser. Thi den kolde krig betyder en yderligere forøgelse af oprustningerne og derfor mere profit til monopolerne. Det er ikke uden grund de amerikanske forretningskredses organ »Buisness Week« beroliger sine læsere med, at Trumanregeringen

ikke vil nedsætte krigsbudgettet, som af tidsskriftet kaldes «en kraftig støttepille for forretningslivet».

De mænd, som regerer USA, ønsker at fortsætte den håbløse og unyttige kolde krig; de træffer forberedelser for at begynde en rigtig krig, thi deri håber de at kunne finde en redning for den voksende økonomiske krise.

Allerede i 1947 erklærede de amerikanske imperialister den kolde krig som en forløber for en rigtig angrebskrig, på et tidspunkt hvor Sovjetunionen først lige var begyndt arbejdet på Stalins efterkrigs-femårsplan, og hvor næsten hele Kina endnu lå under den amerikanske imperialismes jernhæl.

På meget kort tid er denne politik brudt sammen, og dens meningsløshed er blevet åbenbar. Hvem vil nu tro mr. Kennan, når han hævder, at en fortsættelse af denne politik kan føre til resultater i dag, hvor Sovjetunionen har vundet nye bemærkelsesværdige sejre i opbygningen af kommunismen, hvor folkedemokratierne er blevet styrket, hvor det store kinesiske folk har afkastet imperialismens åg og har skabt den Kinesiske Folkerepublik, hvor den Tyske Demokratiske Republik er blevet ført ud i livet, hvor der findes en organiseret fredsfront med Sovjetunionen i spidsen, og hvor folkenes fredsbevægelse er spredt til alle hjørner af jordkloden?

Da J. V. Stalin i 1934 talte om de borgerlige politikere, der sprællede i nettet, om deres krigsplaner, om dem der senere anstiftede den anden verdenskrig, sagde han, at de »hverken udmærkede sig ved begavelse eller ved heltemod.« Denne karakteristik passer i fuldt mål på dem, der vil anstifte en tredje verdenskrig, og mellem dem er mr. George Kennan.

M. MARKOV

USAs såkaldte »nye kurs« i det fjerne Østen

Ophavsmændene til projektet om dannelsen af et amerikansk fjernøstligt rige har i de fem år, der er gået efter krigens afslutning lidt en bitter skuffelse. Det syntes som om USAs kapital ville få ubegrænsede ekspansionsmuligheder dels ved, at USAs største rival i det fjerne Østen, Japan, gled ud og dels ved den svækkelse, der havde ramt en så alvorlig konkurrent som England. Værdien af USAs samlede eksport til Kina androg i 1937 66 millioner dollars, i 1947 havde den allerede en værdi af 353 millioner dollars. Den samlede værdi af den amerikanske eksport til landene i det fjerne Østen og Sydøstasien androg i 1947 mere end 3 gange så meget som i 1937. USA udførte i 1947 alene til Malaja forskellige varer til en værdi af 66 mill. dollars, medens der i 1937 kun eksporteredes for 9 mill. dollars til dette land.

Også interventionen i Kina så i begyndelsen ud til at forme sig meget fordelagtigt. Chiang Kai-sheks klike stillede til dækning for krediter og subsidier samt som modydelse for den militære hjælp Kinas vigtigste industrier m. m. under Washingtons kontrol. De amerikanske eksportører havde så at sige monopol på det kinesiske marked. De havde gennemtvunget en toldnedsættelse for deres varer. Den i 1946 mellem Washington og Nanking afsluttede traktat »om venskab, handel og skibsfart« betød i virkeligheden en fuldkommen trælbinding af Kina.

Sammenbruddet af den amerikanske politik i Kina (som officielt er indrømmet af State Department i hvidbogen), er økonomisk af langt større betydning end tabet af de 6 milliarder dollars,

der var blevet investeret i interventionseventyret. Det umådelige kinesiske marked er uigenkaldeligt tabt og med det herredømmet over dette land med de fantastiske naturrigdomme og menneskeressourcer, som Wall street allerede havde indlemmet i sit asiatiske imperium.

USA ydede i årene fra 1945 til 1950 over 2,5 milliarder dollars, som i form af subsidier, krediter, lån m. m. skulle tjene til at befæste dets positioner på Philippinerne, i Indonesien, Indokina, Sydkorea, Birma og Thailand. Men heller ikke »investeringen« af denne kapital betalte sig. De asiatiske folk ophørte ikke med deres kamp for national frihed og uafhængighed. Tværtimod forstærkede de, opildnet af det store kinesiske folks sejre, modstanden mod imperialisterne. Der findes i Asien nu ikke mere som tidligere isolerede arnesteder for antiimperialistiske aktioner, men en imponerende front af folkeslag som er besluttet på at afkaste det imperialistiske åg.

Det var under disse omstændigheder, man i Washington begyndte at tale om nødvendigheden af at slå ind på »en ny kurs« i det fjerne Østen. Det var dette, der optog Chiang Kai-sheks bankerotte formyndere, senatorerne og diplomaterne, generalerne og de herrer forretningsfolk.

I flere måneder har USA-pressen nu bragt forsikringer om, at Washington er ved at udarbejde en »ny politik for det fjerne Østen«. Til dette formål har State department allerede forrige sommer nedsat et særligt udvalg med Philip Jessup som formand. Endvidere er Raymond Fosdick, der er et af Rockefellermonopolets kreaturer, samt Colgate Universitetets præsident Everett Case (tidligere ansat i ledende stillinger i General Electric Company og Central Banking and Industrial Committee) medlemmer af udvalget. Acheson og Jessup fik direktiverne til en revision af USA-politiken i det fjerne Østen direkte fra de førende monopoler, med hvis repræsentanter de havde en tre dages hemmelig særkonference i slutningen af forrige år. I denne konference deltog bl. a. Rockefeller jun. og som repræsentant for finanskorporationen Bankers Trust Co. mr. Murphy; endvidere formanden for Morganselskabet International General Electric Company. Herod og flere andre Wall street-herrer.

På initiativ af Acheson forsøger den amerikanske presse at fremstille denne nye kurs som en slags »økonomisk hjælp«. O. Lattimore, der tidligere har været Chiang Kai-sheks rådgiver, og nu er

konsulent for State Department, forklarer i tidsskriftet »The Atlantic Monthly« fra januar, at det nye amerikanske program tilstræber »et tresidet europæisk-amerikansk-asiatisk kompromis«. Dog opdager man ved nærmere eftersyn, at kompromis'et skal bestå deri, at de europæiske magter fortrænges yderligere fra deres kolonier, og at de asiatiske lande skal underordnes USA endnu mere, såvel politisk som økonomisk. En sådan politik er naturligvis intet nyt; dens formål er det gammelkendte: en tøjlesløs, imperialistisk ekspansion.

Taktiken bliver dog tillempet noget. USAs anseelse har aldrig været så ringe i de asiatiske lande som nu. Af denne grund sørger State Department for, at politiken i Asien ikke alt for tydeligt bærer varemærket »Made in USA«. Man går derfor en omvej og fremhæver demagogisk de »positive mål« som efter sigende tilstræbes af Washington. Acheson forsikrede den 15. marts d. å. i en tale om politiken i Asien, som han holdt i San Francisco:

»Vi hører ofte, at USAs mål er at standse kommunismens udbredelse. Men dette er en altfor negativ fremstilling af sagen ... Vi går ind for noget positivt, for menneskeåndens fundamentale fornødenheder. Vi står ikke på noget rent negativt standpunkt og må undgå at vække denne opfattelse ...«

Som eksempel på de »positive« foranstaltninger kan tjene det såkaldte program for Sydøstasiens økonomiske udvikling, et program de amerikanske aviser allerede omtaler som Asiens Marshallplan. Alt tyder på, at det er blevet udarbejdet i Washington. Men det blev forelagt — og det var en overraskelse for Bevin — på den fornyligt afholdte udenrigsministerkonference for det britiske rige i Colombo af den australske udenrigsminister Spender.

Det engelske tidsskrift »Economist« afslører ganske åbent dette programs aggressive karakter. »Programmet«, forklarer »Economist«, »forudsætter en omhyggelig koordinering med de amerikanske strategiske planer.« Idet USA udnytter de europæiske kolonisatorers katastrofale situation i Asien, lader det tydeligt sine partnere forstå, at de må vælge mellem på den ene side et tab af deres koloniale besiddelser og på den anden side at afgive broderparten af udbytningen til USA som modydelse for hjælpen til at undertrykke befrielsesbevægelsen hos folkene i kolonierne.

Den amerikanske presse har bragt meldinger om hemmelige forhandlinger mellem London og Washington angående en ny forde-

ling af »indflydelsessfærerne i Sydøstasien«.

Ifølge tidsskriftet »Newsweek«, der står regeringskredsene i Washington nær, forlanger USA at »dele ansvaret« med England i det udstrakte område nord for Singapore, heri indbefattet Thailand, Indokina og Birma. USA foreslår med andre ord England og Frankrig at rykke sammen og give plads.

Amerikanske diplomaters konference, som afholdtes i Bangkok og sluttede den 16. februar, blev ledet af Trumans personlige repræsentant, Jessup, og viceminister Butterworth.

Før konferencen besøgte Jessup efter tilskyndelse af Wall street og State Department hovedstæderne i samtlige sydøstasiatiske lande og traf såvel Bao Dai som Hatta og Songgram.

Konferencens deltagere så det som deres hovedopgave at finde midler og veje til oprettelse af amerikansk herredømme over store dele af Asien. Officielt kaldes denne opgave »at holde Sydøstasien fri for kommunistisk kontrol«. Endvidere drøftedes spørgsmålet om våbenhjælp og økonomisk hjælp til de reaktionært styrede stater i Asien.

USA har allerede ydet Hatta et lån på 100 millioner og har til hensigt yderligere at levere våben.

De amerikanske strateger regner med at kunne få fodfæste på de indonesiske øer.

Både State Department og de militære instanser i USA er ved at udarbejde en plan til anlægget af en »befæstet linie« langs med Indokinas nordgrænse, ligesom der arbejdes med planer om ydelse af militær hjælp til Bao Dai. Det er også meningen at sende militær hjælp til Birma, Thailand, Sydkorea og Indien. Der er sendt en kommission af eksperter til de sydøstasiatiske lande dels for at undersøge forholdene på stedet og dels for at udarbejde en konkret plan til ydelse af »hjælp«. Formanden for denne kommission er Allen Griffin, den tidligere viceformand for missionen til udførelsen af »Kinahjælpen«.

Det var alt dette Acheson tænkte på, da han i sin sidste tale pralede med »hvor meget han ønskede at hjælpe Sydøstasien«.

Det apparat, der skal anvendes for at bringe Asien under de amerikanske imperialisters herredømme, er faktisk næsten identisk med de metoder, Washington anvender i sine bestræbelser for at få kontrol over Vesteuropa. Den amerikanske ekspansion tilsløres med et antikommunistisk reklameskilt. USA forbereder ved hjælp af den asiatiske udgave af Marshallplanen oprettelsen af en aggres-

siv, militærpolitisk Stillehavsunion, der skal danne modstykket til den nordatlantiske pakt. Det er tanken at anvise Japan den samme rolle i denne union, som det remilitariserede Vesttyskland spiller i Europa.

En engelsk observatør sammenfatter resultaterne af konferencen i Bangkok i følgende ord: »I Asien rettes alle forhåbninger mod Japan«.

De amerikanske besættelsesmyndigheder lader hånt om Potsdam-overenskomsten og den fjernøstlige kommissions beslutninger og stiler lige mod en genoprettelse af den japanske rustningsindustri og Japans krigspotentiel.

Som et eksempel herpå kan nævnes, at nogle af de kemiske krigsindustrier allerede i 1948 havde mangedoblet deres produktion i forhold til årene 1935—37.

USA-generalen Collins meddelte fornyligt med synlig tilfredsstillelse på et møde af ingeniører, ansat i automobilindustrien i Detroit, at japanske fabrikker allerede var i fuld gang med at montere og istandsætte rustningsmateriale som var leveret af Philippinerne, Guam og andre Stillehavslande. Bl. a. har man repareret rundt regnet 60.000 militærbiler.

Ifølge pressemeddelelserne fremstiller de japanske fabrikker våben af næsten alle typer. Koncernen Mitsubishi har fra USA modtaget ordrer på skyts af største kaliber, panserværnskanoner og alle arter af lettere våben. Amerikanerne har hos koncernen Nippon Kayaku bestilt miner, krudt og andre sprængstoffer. Koncernen Isikawadsima skal producere såvel tunge som lette panservogne. Hærens tidligere arsenal, Sagami-hara (i præfekturet Kanagawa) udvides betydeligt. Alle fabrikker i havnebyen Omuta (på Kyushu), der er et centrum for Japans kemiske industri, er omdannet til våbenfabrikker. Samtlige ordrer på rustningsmateriel udføres efter amerikanske tegninger og under kontrol af amerikanske fagfolk. Japanske fagfolk uddannes i Pittsburg, Chikago og Cleveland, og den japanske atomforsker Ryukichi Sagane er af Mac Arthurs stab sendt til USA.

Mac Arthur har ophævet samtlige de af den fjernøstlige kommission fastsatte grænser for tonnage og hastighed med hensyn til de skibe, der bygges i Japan. Genopbygningen af den japanske krigsflåde finansieres af den såkaldte »Amerikahjælpens Ævivalentfond«, der er underlagt Mac Arthurs kontrol. Den snart genopbyggede flådes kærnepunkt er Maritime Safety Board. Denne organisa-

tion disponerer over en stor del af de gamle japanske krigsskibe, men desuagtet gav Mac Arthur forrige efterår sin tilladelse til, at antallet af skibe i den såkaldte politipatruljeflåde blev tidoblet. I koncernen Mitsubishis dokker er man gået i gang med at udføre ekspresordrerne om istandsættelse af 86 krigsskibe, der skal indgå i denne flåde.

Ifølge de nyeste amerikanske planer skal der nu på basis af det japanske politi, der skal bringes op til at omfatte en halv million mand, opstilles en japansk hær.

Politiafdelingerne deltager allerede nu i manøvrerne; de opøves i landgangsoperationer, erobring af banegårde, flodovergang og andre kamphandlinger.

Fremstående amerikanske militærpersoner som general Eichelberger betegner åbenlyst japanerne som kanonføde for den amerikanske imperialisme. USAs presse giver udtryk for det samme, f. eks. skriver »New York Post«:

»Japan må ikke vente ... at Amerika skal sende sine sønner i krig mod Kina og Manchuriet, da Japan dog ligger meget nærmere og lettere vil kunne udføre denne opgave.«

De japanske militærpampere nærer store forhåbninger til en genoprettelse af hæren, og de militaristiske organisationer udfolder, under Mac Arthurs protektion, en voldsom aktivitet. Notoriske militarister som den tidligere japanske vicegeneralstabschef, general Jinzaburo Mazaki, den tidligere øverstbefalende over det japanske ekspeditionskorps i Nordkina, general Hyotaro Sakurai og general Ryukichi Tanaka, er særligt virksomme. Revanchetilhængerne, der nu påny har fattet frisk mod, har gennem det fascistiske Yamato-parti, givet udtryk for deres forhåbninger ved følgende udtalelse: «Vi må atter komme til magten ved hjælp af de amerikanske besættelsestroppers våben.»

Japanske militærpersoner anvendes i den røveriske krig mod det kinesiske folk. Japanske flyvere har særlig deltaget i luftangrebene på Shanghai. På Taiwan er der oprettet en stab af »uofficielle« japanske luftstridskræfter. Med general Mac Arthurs viden og billigelse hverves japanske flyvere åbenlyst til Taiwan. En speciel organisation hverver tidligere japanske soldater til det franske ekspeditionskorps, der fører krig mod den demokratiske republik Vietnam.

Mac Arthur krævede allerede i slutningen af 1948 en fuldkom-

men revision af de amerikanske strategiske planer i Stillehavsområdet. Hans henvendelse var stilet til de forenede stabschefer og bar overskriften »De strategiske følger af begivenhederne i Kina«. Han henviste heri til Japan samt øerne Okinawa og Taiwan som USAs hovedstøttepunkter, der burde befæstes og forvandles til Amerikas vigtigste »højsøbastioner« mod Sovjet og Kina. Mac Arthur forlangte, at der omgående skulle tildeles ham supplerende søstridskræfter, fly og mindst seks divisioner. Washington tøvede dog med at opfylde disse krav og »Life« kommenterer bekymret, men åbenhjertigt:

»Man hældede åbenbart til den anskuelse, at vi, så længe vi har monopol på atombomben, ikke behøver at nære overdreven ængstelse for en forskydning af styrkeforholdene i Asien.«

Da illusionen om atombombemonopolet brast og da planerne om at benytte Kina som et gigantisk militært-strategisk opmarchområde led en ynkkelig fiasko, så USA-ekspansionisterne sig nødsaget til at underkaste deres strategiske planer en nøjere prøvelse. De nye amerikanske planer er nu udarbejdet på grundlag af Mac Arthurs ovenfor anførte krav. Japan er nu definitivt udset til USAs hovedbasis i Stillehavsområdet. Allerede længe har de amerikanske tropper været anvendt til formål, der intet har med besættelsesfunktioner at gøre.

Washington agter ikke — heller ikke efter undertegnelsen af en fredstraktat — at hjemkalde sine tropper fra Japan. Acheson siger:

»Det er ikke hensigten at opgive eller svække forsvaret af Japan... Hvilke overenskomster der end måtte indgås — det være sig i form af en varig ordning eller på anden måde — dette forsvar skal og vil blive opretholdt.«

De amerikanske planer om afslutning af en separatfred står i direkte forbindelse med planerne om talmæssigt at øge de amerikanske tropper i Japan og oprette nye marine- og luftstøttepunkter på japansk område. Den amerikanske vicekrigsminister Voorhees aflagde allerede i december f.å. Japan et besøg, udtrykkeligt for med Mac Arthur at drøfte mulighederne for anbringelsen af den amerikanske såkaldte »forsvarshær« på de japanske øer. Man er i Japan, efter Mac Arthurs befaling, allerede gået i gang med at bygge huse i massevis til amerikanske soldaterfamilier.

De forenede stabschefers nylige rejse til Japan resulterede i pla-

nerne om at skaffe USA varige støttepunkter på de japanske øer. Chefen for den amerikanske marinekommando, admiral Sherman, benævner udtrykkeligt krigshavnen Yokosuka som »vort bedste støttepunkt i denne del af verden«. Også det amerikanske luftvåben har et udstrakt net af støttepunkter i Japan, bl. a. den kæmpemæssige base i Misawa på øen Honshus nordøstlige spids, støttepunktet Yokota ved Tokio, Itazuke i SydJapan o. a. På øen Honshu alene anlægges der 7 flyvepladser.

Det vigtigste led i kæden af amerikanske støttepunkter på Asiens kyst er øen Okinawa, der af general Mac Arthurs øjentjenere udskrives som »Veststillehavets Gibraltar«. Der fandtes allerede forrige forår 25 flyvepladser på Okinawa. Ifølge de nyeste amerikanske planer skal dette tal fordobles, og der blev til dette formål forrige sommer foreløbigt bevilget 75 millioner dollars.

Den amerikanske avis »Courier Journal« siger meget betydningsfuldt, at det, der lokker de amerikanske aggressorer til Okinawa, er »den ualmindelige korte afstand fra ... Shanghai eller Peking eller Mukden«.

I den amerikanske ekspansions nyeste strategiske overvejelser er Hawajierne, Guam og de tidligere japanske mandatøer som nu er amerikanske marine- og luftvåbenstøttepunkter, udset til støttepunkter for forstærkningerne. Også på Guam udfolder de amerikanske militære myndigheder en voldsom iver med hensyn til bygninger, beregnet til militære formål; man udvælger hertil de bedste landstrækninger uden hensyn til, at de indfødte herved fordrives. Ejerne får for hver acre jord, der »forpagtes« af Guams militære myndigheder, udbetalt en spotpris på f. eks. en dollar om året!

Med hensyn til den nordlige flanke, så er befæstningen af denne i fuld gang og har været det længe. På Alaska er der oprettet to marinestøttepunkter med to eskadrer af marinefly og endvidere en stor deling landfly bestående af B-29 bombere, jetjagere osv.

Den sydlige flanke dannes af Taiwan, hvor amerikanerne har mindst 10 kæmpemæssige marine- og flyvestøttepunkter, endvidere af Philippinerne, der er forvandlet til eet stort amerikansk militært støttepunkt, og Australien. Den amerikanske imperialisme har i sine aggressionsplaner tildelt sidstnævnte land en vigtig rolle. Som »Sunday Herald« skriver, er Australien i en kommende krig åbenbart udset til at være en fremskudt forsyningsbase samt hovedstøttepunktet for de amerikanske langdistancebombere i det fjerne

Østen. Bladet meddeler yderligere, at der i Darwin, Coff's Harbour og Narromine anlægges strategiske flyvepladser, der kan optage de største bombefly.

Den i Stillehavsområdet stationerede amerikanske marine- og luftflåde forstærkes uophørligt. Den amerikanske stillehavsflåde omfatter nu i henhold til officielle meddelelser to store hangarskibe af klasse »Essex«, to ledsagerhangarskibe, fire svære og en let krydser, 46 destroyere samt et stort antal undervandsbåde. Midt i april vil der fra Atlanterhavet blive overført yderligere et hangarskib, to krydsere, seks destroyere samt et antal undervandsbåde til Stillehavet.

Den vigtigste del af USAs luftstridskræfter i Stillehavsområdet er den såkaldte fjernøstlige luftflåde. Den består af 5 jagergrupper (F-80 og andre typer), hurtigbombere B-26, langdistancebombere B-29 samt rekognoscerings-, transport- og andre afdelinger. Den fjernøstlige luftflåde har støttepunkter i Japan, Okinawa, Philippinerne og Guam. Men derudover har USA stationeret store militærflyenheder også i andre baser, der ligger på såvel amerikansk som fremmed område og er strøet over hele Stillehavet.

Skønt Washington således råder over et udstrakt net af baser og over stærke luft- og søstridskræfter, forsøger det dog hårdnakket at opnå kontrol med både den engelske og den franske marine- og luftflåde og disses støttepunkter i Stillehavet. Med dette for øje foretog general Stratemyer sammen med Mac Arthurs personlige adjutant, general Willoughby i december forrige år en inspektionsrejse til Saigon, Singapore og Hongkong.

De amerikanske imperialister har, i medfør af deres aggressive planer, oprettet et udstrakt spionagenet, der, støttet af underjordiske agenter, opererer i de asiatiske lande. I den senere tid bliver særlig Titos forræderklige anvendt hertil. Det er hensigten at gøre den jugoslaviske ambassade i Delhi til hovedcentralen i dette arbejde. Herfra agter man, efter instruktioner fra den amerikanske og den engelske spionagetjeneste, at udsende provokatører og spioner, hvis formål det skal være at undergrave den nationale befrielsesbevægelse i de asiatiske lande.

Det japanske udenrigsministerium optræder også som værktøj for den amerikanske spionagetjeneste. Dette ministerium befatter sig, efter ordre fra Mac Arthurs stab, hovedsageligt med at indsamle politiske, økonomiske og militære informationer om Sovjetunionen

blandt de repatrierede japanere, samt med at udsprede bagvaskelser mod Sovjet.

Japans genoprustning og omdannelse til opmarchområde for en aggressionskrig mod Sovjetunionen og den Kinesiske Folkerepublik; brugen af japansk område til start af interventionen i de asiatiske lande, hvis folkeslag kæmper for uafhængigheden; forcerede krigsforberedelser i Stillehavsområdet; forstærket fremtrængen i de europæiske magters kolonier --- alt dette er USA-imperialismens allernyeste program og praksis for det fjerne Østen.

Man ser let, at dette program kun adskiller sig fra den tidligere fulgte, nu bankerotte kurs, ved en endnu mere hæmningsløs æventyrmentalitet. Så meget større betydning må man derfor af hensyn til freden og sikkerheden tillægge den konsekvente og målbevidste kamp som Sovjetunionen, på trods af krigsanstifterne, fører for en snarlig afslutning af en demokratisk fredstraktat med Japan og dermed for dette lands demilitarisering og demokratisering.

Stillet overfor de amerikanske aggressionsplaner bliver den historiske betydning som må tillægges den sovjetisk-kinesiske traktat om venskab, forbund og gensidig hjælp særlig fremtrædende.

Den beslutning, som disse to store folk, der tilsammen udgør ca. en trediedel af jordens befolkning, har taget, gående ud på aldrig at tåle en genopståen af den japanske imperialisme, og at kæmpe dersom Japan alene eller i forbund med andre magter skulle begynde en angrebskrig, er et alvorligt slag for imperialisterne og deres forbryderiske planer. Dette er grunden til Achesons grænseløse raseri. Næsten halvdelen af den tidligere omtalte tale, som han fornylig har holdt om den asiatiske politik, bestod af perfide angreb på den sovjetisk-kinesiske traktat, på Sovjets udenrigspolitik og på det kinesiske folk. Grunden til at han raser således er forståelig, thi som V. M. Molotow sagde i en tale på et vælgermøde i Moskva den 10. marts:

»Traktaten mellem Sovjet og den kinesiske folkerepublik gør det sovjetisk-kinesiske venskab til en så betydende og mægtig faktor til bevarelsen af verdensfreden, at noget tilsvarende aldrig er set i menneskehedens historie.«

Der kan ikke herske ringeste tvivl om, at ethvert forsøg på, under de nuværende internationale forhold, at gentage forsøget på imperialistisk eventyr i Østen, vil ende på en endnu mere katastrofal måde, end det var tilfældet, da Japan brød sammen i 1945.

ISTVAN FRIIS

Medlem af Centralkomiteén for Det ungarske Arbejderparti

Nationaliseringen af Industrivirksomheder i Ungarn afsluttet

Den 1. januar 1950 begyndte det ungarske folk den første femårsplan, der skal skabe det økonomiske fundament for socialismen.

Før påbegyndelsen af femårsplanen foretog den ungarske folke-republik et nyt, vigtigt skridt for at udvide det socialistiske område indenfor folkehusholdningen. Indtil for nyligt var 92 % af alle ungarske industri-, bjergværks- og transportarbejdere beskæftiget indenfor det socialiserede område. På initiativ af Det ungarske Arbejderparti udstedte den ungarske folkerepubliks præsidium den 28. december 1949 en bekendtgørelse, hvorefter nationaliseringen fremtidigt omfatter:

- 1) samtlige virksomheder indenfor industri-, transport- og bjergværksdrift, som beskæftiger mere end 10 arbejdere,
- 2) alle trykkerier,
- 3) alle værker, der producerer og fordeler elektrisk strøm,
- 4) støberier og værksteder, der beskæftiger fem arbejdere eller derover,
- 5) møller, hvis produkter overstiger 150 dobbelcentner daglig,
- 6) garager og reparationsværksteder for automobiler, hvis brugsareal overstiger 100 m², og endelig
- 7) flodskibe og både på 30 HK og derover og med en tonnage, der overstiger 100 t.

Ved denne lov blev samtlige ungarske industrivirksomheder overdraget til staten, og Ungarn ligger i dag m. h. t. industriens nationalisering på linie med de øvrige folkedemokratier.

I løbet af de første to år efter landets befrielse nationaliseredes kun bjergværksdriften og virksomheder, der producerede kraft.

Det ungarske kommunistiske parti stillede i foråret 1947 krav om nationalisering af bankerne. På det tidspunkt havde man allerede i flere måneder diskuteret kommunisternes forslag til en treårsplan for folkehusholdningen. Under denne diskussion fremgik det, at det af Ferenc Nagy ledede »småbondeparti«, der endnu stod under kapitalistisk indflydelse, sammen med højresocialdemokraterne var parat til at støtte treårsplanen, idet de nærede det håb, at de ved hjælp af de stillinger, de besad indenfor det økonomiske liv, ville være i stand til at forhindre planens gennemførelse. Det var derefter kommunisternes opgave at fratage reaktionen disse stillinger, og til dette formål var det nødvendigt at nationalisere bankerne, der udgjorde den vigtigste basis for såvel den inden- som udenlandske storkapital.

Den heftige politiske kamp, der udspandt sig om bankernes nationalisering, endte med en fuldstændig sejr for de af det kommunistiske parti ledede folkelige kræfter. Den 1. august 1947, da treårsplanen trådte i kraft, blev bankernes rationalisering vedtaget ved lov, og i de følgende måneder begyndte man at føre loven ud i livet.

Takket være det ungarske kommunistiske partis forøgede styrke og indflydelse, og takket være den politiske nedkæmpelse af de reaktionære elementer, blev det i det følgende forår muligt for det ungarske folk at yde et nyt, betydningsfuldt bidrag til nationaliseringen. Nødvendigheden af dette skridt blev bevist ved udviklingen af de arbejder, der var forudset i treårsplanen. Den 25. marts 1948 nationaliserede den ungarske regering alle virksomheder, der beskæftigede 100 arbejdere og derover, men nationaliseringen omfattede ikke virksomheder, der helt eller delvis var på udenlandske hænder.

Denne nationalisering i marts 1948 bidrog overordentlig til at styrke den statsledede del af det økonomiske liv, og den bevirkede en yderligere svækkelse af de kapitalistiske elementer og den kapitalistiske indflydelse. Det var en stor, ny sejr for folkedemokratiet! Nationaliseringen blev modtaget med begejstring af den arbejdende befolkning, og ganske særligt af arbejderklassen, og den fremkaldte

en kappestrid om arbejdspræstationer af hidtil ukendt dimensioner. Nationaliseringen muliggjorde gennemførelsen af trårsplanen og bevirkede, takket være den arbejdende befolknings mobilisering, at denne blev opfyldt næsten 8 måneder før tiden.

Nationaliseringen den 28. december 1949 er af mere begrænset format, men visse faktorer bevirker, at dens betydning er særdeles omfattende.

Først må nævnes, at denne lov påbyder nationalisering af 60 udenlandske virksomheder, der ikke blev berørt af den i 1948 foretagne nationalisering. Mange af disse virksomheder er af stor betydning, såvel økonomisk og politisk, som m. h. t. landets forsvar. Blandt disse virksomheder er: den amerikanske »International Standard Electric Corporation«, den amerikanske »Vacuum Oil«, det britiske »Shell« og »Cats«, det svejtske »Brown Boveri«, det hollandske »Philipps« og andre verdensfirmaer.

Alle disse virksomheder var før nationaliseringen undergivet loven om planøkonomi. De skulle forelægge planøkonomiadministrationen deres produktions- og kapitalanlægsplaner til godkendelse og måtte rette sig efter administrationens anvisninger. De udenlandske kapitalister havde anbragt deres tillidsmænd i samtlige ledende stillinger indenfor disse virksomheder, og de havde herigennem mulighed for, dersom de var fjendtligt indstillet, at skade den ungarske folkehusholdning. Erfaringerne har vist, at fjendtlige hensigter overfor de folkedemokratiske lande ikke hører til sjældenhederne indenfor de imperialistiske kredse i udlandet. For eksempel blev den offentlige mening indenfor vide kredse verden over for over et år siden koncentreret om en proces, som blev anlagt på grund af sabotage overfor en stor ungarsk, men amerikansk ejet virksomhed, der beskæftiger sig med udvinding af olie. Det viste sig, at de amerikanske ejere havde givet deres repræsentanter i Ungarn ordre til for enhver pris at sænke produktionen, og man lagde absolut ikke skjul på, at denne manøvre skulle tjene til at svække det ungarske folkedemokrati. For nogle uger siden afslørede vore statslige sikkerhedsorganer en stort anlagt spionage- og sabotageorganisation, hvis ledere stod i forbindelse med »International Standard Electric Corporation«s virksomhed i Ungarn. Organisationen havde to ledere, hvoraf den ene, Robert Vogeler, i mange år har været professionel agent for amerikanske spionageorganisationer. Den anden, Edgar Sanders, er agent for den amerikanske hemmelige tjeneste. De amerikanske kapitalister havde, for

at skjule Vogelers spionagevirksomhed, udnævnt denne til leder af den amerikanske virksomheds Wienerfilial, og Sanders optrådte som de amerikanske aktionærers repræsentant i Budapester Kraftwerk A-G »Standard«.

Alene det faktum, at der i Ungarn stadig fandtes virksomheder, som ejedes af fremmede kapitalister, skabte mulighed for spionage- og sabotageaktioner mod det ungarske folkedemokrati. Visse udenlandske kapitalistiske kredse undlod ikke at benytte sig af den givne lejlighed til at bruge de økonomiske og samfundsmæssige positioner, som i ly af de ungarske virksomheder var indrømmet deres agenter, til at begå forbrydelser mod det ungarske folk. De engelske og amerikanske regeringers gentagne forsøg på, efter den 14. december 1949, at opnå tilsagn fra den ungarske regering om, at de to forbrydere skulle sættes på fri fod og udvises uden dom og forundersøgelse, viser med al ønskelig tydelighed, hvor ubehagelig arrestationen af Vogeler og Sanders har været for de angelsaksiske imperialister.

Også en anden omstændighed bevirker, at der må tillægges nationaliseringen af 28. december den største betydning, idet denne lov påbød nationalisering af små virksomheder, der 1) er i besiddelse af en væsentlig del af den ungarske maskinbestand, 2) forarbejder en stor del af råstofferne og 3) beskæftiger en væsentlig procent af arbejdskraften, herunder hovedsagelig kvalificerede, faguddannede arbejdere.

Så længe disse virksomheder var i privat eje, øvede de indflydelse på planlægningen, ikke alene fordi en del af dem arbejdede udenfor planens område, men også fordi de arbejdede med materialer, der delvis var indkøbt illegalt på det sorte marked, og fordi de undrog de statsejede virksomheder værdifuld arbejdskraft. Efterhånden som nationaliseringen skred frem, viste det sig, at mange af de virksomheder, som beskæftigede 10 til 15 arbejdere, ejede maskiner, der muliggjorde beskæftigelse af 40 til 50, ja helt op til 100 arbejdere. Endelig var indehaverne af de private virksomheder ikke indstillet på at hæve, men tværtimod at sænke produktionen for derved at undgå nationaliseringen. De tappede deres virksomheder for kapital, som de anvendte i spekulationsøjemed. Alt dette bevirkede, at de måtte anses for en upålidelig faktor i vor økonomi.

Det arbejdende ungarske folk modtog den nye nationaliseringslov med glæde og begejstring. Arbejderne i »Standard«-værkerne skrev i deres telegram til kammerat Rakosi: »Vi er uendelig glade

Nationaliseringen . . .
for, at regeringen har nationaliseret vort værk. Vi lover kammerat Rakosi, at vi vil besvare de imperialistiske agents spionage og sabotage med forhøjet produktion, og at vi vil stille det værk, der nu er blevet vor ejendom, i folkehusholdningens tjeneste.«

Den gennemførte nationalisering er et stort skridt fremad på vejen til socialismens gennemførelse. Det bliver herved muligt at udnytte landets indre reserver endnu bedre til femårsplanens opfyldelse, og den bidrager til at udskyde de kapitalistiske elementer. Der er nu beskæftiget yderligere 50.000 arbejdere i de socialistiske statsvirksomheder, og udbytningen er fra nu af ophørt i samtlige industrivirksomheder.

M. Bulrus

Hvad sker der i Syrien?

Den anglo-amerikanske kamp om herredømmet i landene i Den nære Østen er i den sidste tid ført med særlig voldsomhed i Syrien.

De engelskvenlige elementer i Syriens regering og parlament forbereder i al stilhed virkeliggørelsen af den britiske imperialismes ældgamle planer om at oprette et »Storsyrien«. Englands kolonikredse stræber efter at sammenslutte Syrien, Irak og Transjordanien i et monarkistisk »Storsyrien«, som vil blive en ligeså føjelig vasal som Transjordanien nu er, og på denne måde styrke sine undergravede positioner i Det nære Østen.

De amerikanske imperialister forsøger på alle måder at hindre, at de engelske planer realiseres, og vil i stedet søge at få Syrien ind under deres eget herredømme. For mere effektivt at kunne påvirke de regerende kredse i Syrien benytter amerikanerne sig af franske agenter.

Amerikanerne har da også taget luven fra englænderne ved at inspirere den syriske militærklike til en aktion for »republikens og demokratiets skyld«. Den 30. marts 1949 gennemførte den fransk-amerikanske agent Husni az Zaim et statskup. Han opløste regeringen og parlamentet, forbød samtlige politiske partier, gav sig selv marskaltitel og »valgte« sig til Syriens præsident. Hans første udenrigspolitiske opgave var undertegnelsen af en syrisk-fransk finanspagt og en overenskomst med amerikanerne, som gav disse ret til at anlægge en olieledning gennem landet. Husni az Zaim indledte forhandlinger om et dollarlån og om en militærpagt med de

amerikanske imperialister og deres franske vasaller og gjorde sig rede til at give dem strategiske baser i Syrien. Samtidig flirtede han med de tyrkiske reaktionære og anerkendte officielt Tyrkiets annekstion af området Alexandrette. Endvidere åbnede han alle døre for udenlandske, særlig amerikanske varer, hvorved den syriske industri tilføjedes svære skader.

Indenrigspolitisk betød Husni az Zaims regime diktatur og politifølgelser. I hundredevis af demokrater kastedes i fængsler og koncentrationslejre. Diktatoren indførte nye tunge skatter, deriblandt en såkaldt »indsamling til hæren«. I denne periode skærpedes krisen indenfor Syriens industri og handel yderligere. Tusinder af småhandlende ruineredes. Arbejdsløsheden antog vældige dimensioner. Lønningerne sank 50-80 %. I begyndelsen af august erklærede Syriens kommunistiske parti i et opråb til folket: »Husni az Zaim er en imperialistisk lakaj. Han arbejder hånd i hånd med den tyrkiske reaktion, med lederne for de armenske daschnaker (nationalister) og med Arabiens feudalherrer og storspekulanter, for at trælbinde og plyndre de arabiske masser, kurderne og armenierne, for at imødekomme imperialisterne og deres forbryderiske krigsplaner.«

Torturen, skattetrykket og det vilkårlige regime, som Husni az Zaim havde indført, udløste en kraftig protestbevægelse i det arbejdende folk. Fangerne i centralfængslet el Mezza gik i hungerstrejke, de arbejdende demonstrerede og strejkede. På kommunisternes initiativ dannes »Komitéen for politisk frihed og fængslede forsvar«. Folkebevægelsen mod diktaturregimet ledes af Syriens kommunistiske parti. Husni az Zaim satte uhyggelige forfølgelser mod kommunisterne igang, anvendte middelalderlig tortur og forsøgte på alle måder, dog forgæves, at bryde deres kampvilje.

Under denne tilspidsede situation gennemførte de engelskvenlige elementer, som under Sami Henauis ledelse stod i opposition til Husni az Zaim, endnu et statskup den 14. august 1949. Husni az Zaim og hans ministerpræsident Muchsen Barasi blev taget til fange og henrettet ved skydning.

Sami Henaui udråbte sig selv til øverstkommanderende over den syriske hær, sluttede et forlig med de amerikanske oliemagnater og overlod det til lederen af det såkaldte »folkeparti«, Haschem Atasi, at danne regering. »De demokratiske friheder« deklareredes, men alle Husni az Zaims folkefjendtlige love forblev i kraft. Det kommunistiske parti var stadig forbudt. Først under en stærk opinions-

bevægelses tryk frigav Henaui den 19. august de politiske fanger, som Husni az Zaim havde ladet kaste i fængsel. Henaui og hans medhjælpere udskrev »frie« valg til den konstituerende forsamling den 15. november, og man håbede at beholde majoriteten uden besvær. Men landets demokratiske kræfter kastede sig ud i valgkampen og begyndte en omfattende valgagitation. Den nationale demokratiske Front blev dannet og opstillede ti kandidater, som alle var kendt i Det nære Østen som forkæmpere for de arbejdendes interesser, deriblandt også de syriske kommunisters leder Haled Bakdasch, Nedshad Hasan, Nasuch al Gafari, Abd al Kerim Taijar m. fl. De demokratiske kandidater fremførte krav og paroler, som det syriske folk var tilhænger af: demokratiske rettigheder til de arbejdende; national uafhængighed, nationalisering af industrier og banker tilhørende udenlandske monopolkapitalister; overdragelse af godsejernes og feudalherrerne kæmpemæssige jorder til bønderne; forbedringer af de arbejdendes materielle kår og endelig kvindens ligestilling med manden. Indenfor udenrigspolitikken fremsattes paroler om kamp mod imperialistiske »blokke« eller »forbund«, for venskab med de demokratiske stater, først og fremmest Sovjetunionen. Den nationale demokratiske Front fremsatte et udkast til en ny demokratisk forfatning i Syrien, som blev spredt ud over landet i titusinder af eksemplarer.

De syriske magthavere så i Den nationale demokratiske Front en fare for deres egen politik, eller rettere: en farlig hindring for gennemførelsen af de imperialistiske magthaveres politik. De greb straks til forholdsregler for at holde frontens kandidater borte fra den konstituerende forsamling. Valgkampagnen måtte kun vare i 15 dage. Valgkommissionerne kompletteredes med agenter for det hemmelige politi og korrumpere embedsmænd. Mange demokratiske kandidater, som Nedshat Kassab Hasan, Nasuch al Gafari og Abd al Kerim Taijar blev uden tiltale kastet i fængsel. Guvernøren i Damaskus vægrede sig ved at registrere Haled Bakdaschs kandidatur, trods det at domstolen i Damaskus fastslog det ulovlige i denne vægring. Guvernøren krævede, at Haled Bakdasch personlig skulle indfinde sig i guvernørkancelliet, for at man kunne arrestere ham. De demokratiske kandidaters valgmode blev splittet af politiet og forbudt, mødedeltagerne blev arresteret. Det var tilfældet i valgkredsene Damaskus, Hama, Aleppo, Tartus, Homs m. fl., hvor Den nationale demokratiske Fronts kandidater talte. Befolkningen satte sig til modværge mod politiets terror.

Myndighederne forbød trykningen af valgopråb og deklARATIONER uden forudgående censur. Politiet, gendarmerne og soldaterne rev flyvebladene ud af hænderne på de demokratiske uddelere, nedrev den demokratiske fronts valgplakater, som folket havde klistret op på husvæggene, og arresterede alle som fandtes i besiddelse af de demokratiske kandidaters »oprørske« opråb. Valgterroren overgik alt det, der var sket under den franske mandattids mørkeste perioder. Ikke destomindre tvivlede de magthavende på en gunstig udgang af valget. Gendarmerne og feudalherrerne fratog bønderne deres identitetskort og »stemte« i bøndernes sted.

Men trods de syriske myndigheders anstrengelser og den engelsk-amerikanske indblanding stemte de arbejdende på Den nationale demokratiske Fronts kandidater. Så iværksatte myndighederne en direkte forfalskning. Repræsentanter for de demokratiske organisationer fik ikke lov til at være tilstede ved stemmetællingen, ikke engang som observatører. Stemmetællingen gennemførtes af tjenestemænd beskyttet af gendarmen og politifolk. Hver gang de demokratiske kandidater viste sig at have fået den overvældende majoritet, blev de ægte stemmesedler af valgkommissionen udskiftet med forfalskede. Selv regeringsmedlemmerne Michel Afliak og Akram Haurani måtte indrømme disse forfalskninger.

Kun gennem voldsforanstaltninger, forfalskninger og udenlandsk indblanding kunne Sami Henaui og hans tilhængere i »folkepartiet« og andre reaktionære syriske partier og organisationer sikre sig majoriteten i den konstituerende forsamling. Til Syriens provisoriske præsident valgtes Haschem Atasi.

I den konstituerende forsamling fremtrådte snart to hovedgrupper. Den ene talte for en forening med Irak, med andre ord for en virkeliggørelse af de engelske planer. Den anden gruppe var for Syriens formelle selvstændighed og for en tilnærmelse til Libanon under USAs beskyttelse. Dette standpunkt har sine mest fremtrædende fortalere i syriske militærkredse.

Mellem disse to grupper i den konstituerende forsamling udbrød en heftig kamp, som forårsagede en langvarig regeringskrise. Samtidig udfoldede Sami Henaui en energisk aktivitet for at virkeliggøre de engelske imperialisters planer. Men den 19. december 1949 fandt et nyt statskup sted i Damaskus. Det gennemførtes af Adib Schischekli, som allerede var udnævnt til øverstkommanderende. Han lod hæren anholde Sami Henaui og hans medhjælpere. Den 27. december forklarede den syriske overkommando, at hæren ikke

kunne tillade oprettelsen af en »syrisk-irakisk føderation« og at stræben i den retning »havde vist sig at være værktøj for imperialistiske projekter.«

Dermed har de franske og amerikanske politikeres tilhængere indenfor den syriske hærledelse igen tilintetgjort de engelske agenter planer.

Den tiltagende engelsk-amerikanske rivaliseren om herredømmet i Det nære Østen, som gennem de seneste statskup i Syrien er kommet så tydeligt for dagen, viser atter de dybe uløselige modsætninger mellem kolonimagternes beherskere, de nye verdenskrigshetzer.

Hver imperialistisk magt kæmper for retten til at udbytte Syriens arbejdende masser og landets naturrigdomme, først og fremmest olieklenderne, for at forvandle Syrien til et afsætningsområde for »sine« varer, for at gøre landet til »sin« koloni.

Kun om eet er imperialisterne enige: om at undertrykke den demokratiske frihedsbevægelse blandt de arbejdende masser i det arabiske Østen; de er enige om at tvinge de arabiske lande ind i deres sovjetfjendtlige »forbund« og »blok« til forberedelse af en ny verdenskrig.

Under det heltemodige kommunistiske partis ledelse fortsætter Syriens arbejdende masser imidlertid deres kamp mod imperialisternes herredømme i landet, kampen for oprettelse af en demokratisk regering, for fred og venskab med Sovjetunionen og de folkedemokratiske lande i Europa og Asien. De arbejdende masser i Syrien begynder mere og mere at få forståelsen af, at de kun kan afkaste det imperialistiske åg gennem aktiv kamp mod de amerikanske og engelske kolonisatorer og deres agenter i den syriske regering.

NYHEDI

Tsing Ling:

SOL OVER SANKIANG FLODEN

I 1946 virkede Tsing Ling i en brigade, der støttede jordreformerne i området ved Hualiai. Den følgende vinter fik hun ordnet og nedskrevet noget af det store stof herfra: »Jeg samlede al min opmærksomhed om at belyse mennesker og tildragelser i en enkelt landsby. For eksempel benyttede jeg det brogede og levende materiale, jeg havde fra en folkevæbningsafdeling, der havde opereret ved floden Sankiang. Afdelingens anfører er modellen til en af bogens personer, kredsagitatoren Chang Pin.« I 1947 deltog hun i den al-kinesiske landbrugskonference i Peking og fik umiddelbart derefter en opgave med jordreformen i en landsby i Chiolu. Først i 1948 blev romanen færdig. Den hører til det nye Kinas yndede bøger og er kommet i store oplag i Sovjetunionen. Tsing Lings liv har været fuldt af omskiftelser. For at komme fri af den utålelige underkuelse i en patriarkalsk godsejerfamilie flygtede hendes mor med hende, da hun var barn, og sluttede sig til kommunisterne. Da Tsing Ling blev voksen, gik hun ind i kommunisternes rækker. Hun giftede sig med en revolutionær forfatter, der i 1931 blev skudt af Chiang Kai-sheks politi. I foråret 1933 blev Tsing Ling arresteret i Shanghai og udstod tre års tortur og ydmygelser i Kuomintangsfængsler. I 1936 organiserede det kommunistiske parti hendes flugt, og hun nåede frem til Jenan, folkebefrielsens centrum i Nordvestkina. Her fik hun hænderne fulde med oplysningsarbejde i hæren og i skolerne. Tsing Ling er en førende lederskikkelse i *Kvindernes demokratiske Verdensforbund*.

Pris: kr. 8.50

TIDEN

Pris kr. 1,25

UNIVERSAL TRYKKERI